

Strasbūrā, 14.12.2021.
COM(2021) 891 final

2021/0428 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

**ar ko groza Regulu (ES) 2016/399 par Savienības Kodeksu par noteikumiem, kas
reglamentē personu pārvietošanos pār robežām**

{SEC(2021) 440 final} - {SWD(2021) 462 final} - {SWD(2021) 463 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Telpa bez kontroles pie iekšējām robežām (“Šengenas zona”) ir viens no lielākajiem Eiropas integrācijas sasniegumiem. Paziņojumā “*Stratēģija pilnībā funkcionējošai un noturīgai Šengenas zonai*”¹ (“Šengenas stratēģija”) Komisija uzsvēra, ka Šengenas pamati ir daļa no Eiropas būtības. Šengenas zona aptver telpu, kurā Eiropas Savienības pilsoņi un trešo valstu pilsoņi, kas likumīgi uzturas teritorijā, kā arī preces un pakalpojumi var pārvietoties bez iekšējām robežkontrolēm. Šengena ir būtisks brīvības, drošības un tiesiskuma telpas elements, kā arī svarīgs elements vienotā tirgus darbības nodrošināšanai. Tās izveide ir sniegusi Eiropas sabiedrībai ievērojamas sociālas un ekonomiskas priekšrocības.

Tomēr pēdējos gados tā vairākkārt ir tikusi pakļauta pārbaudījumiem dažādu krīžu un izaicinājumu dēļ. Bezprecedenta bēgļu krīze 2015. gadā izgaismoja trūkumus Savienības ārējo robežu pārvaldībā un parādīja, ka migrācijas sistēma nav labi izstrādāta šo problēmu risināšanai, kā rezultātā vairākas dalībvalstis atjaunoja iekšējo robežkontroli. Iekšējās robežkontroles tika atjaunotas, arī reaģējot uz pastāvīgajiem terorisma draudiem pēc vairākiem uzbrukumiem Eiropas teritorijā. Covid-19 pandēmija ir iepriekš nepieredzēta problēma, kas radījusi lielu izaicinājumu arī Šengenas zonai un vēl vairākām dalībvalstīm ir bijusi par iemeslu iekšējās robežkontroles atjaunošanai, kas nereti apdraud iekšējā tirgus pienācīgu darbību. Šie notikumi ir iedragājuši uzticēšanās gaisotni, kas nepieciešama, lai saglabātu no iekšējām robežkontrolēm brīvu telpu.

Šo iemeslu dēļ Komisija paziņoja, ka tās mērķis ir pabeigt instrumentu klāstu, kas nepieciešami Šengenas zonas pienācīgas darbības nodrošināšanai, lai atjaunotu noteikumu ekosistēmas līdzsvaru un atjaunotu un stiprinātu savstarpēju uzticēšanos starp dalībvalstīm. Viens no šādiem pasākumiem, lai padarītu Šengenas zonu stiprāku un noturīgāku, ir jauns priekšlikums grozījumiem Regulā (ES) 2016/399² (“Šengenas Robežu kodekss”). Šis priekšlikums ir svarīgs jaunā Migrācijas un patvēruma pakta ceļveža iznākums. Visi risinājumi, kas ierosināti jaunajā Migrācijas un patvēruma paktā, veicinās efektīvu migrācijas pārvaldību, ciešāku sadarbību, kopīgu atbildību starp dalībvalstīm un saistošu solidaritātes satvaru, tādējādi stiprinot Šengenas zonu.

Šengenas zonas labas darbības nodrošināšanai noteikumi ir jāpiemēro vienādi gan pie ārējām, gan iekšējām robežām. Tā balstās uz dalībvalstu savstarpēju uzticēšanos, efektīvu ārējo robežu kontroli un alternatīviem pasākumiem dalībvalstu teritorijā, lai nodrošinātu augstu drošības līmeni Šengenas zonā, kurā nepastāv iekšējās robežkontroles.

Lai gan Šengenas Robežu kodeksā noteiktais regulējums paredz instrumentus tādu problēmu risināšanai, kādas piedzīvotas pēdējos gados, ir iespējams uzlabot konkrētus aspektus, it īpaši spēju vienādi reaģēt uz būtiskiem sabiedrības veselības apdraudējumiem, spēju reaģēt uz migrantu instrumentalizācijas radītu apdraudējumu, kā arī līdzekļus reaģēšanai uz terorismu vai neatļautu kustību teritorijā.

¹ Komisijas Paziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei “*Stratēģija pilnībā funkcionējošai un noturīgai Šengenas zonai*” (COM(2021) 277 final, 2.6.2021).

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/399 (2016. gada 9. marts) par Savienības Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (Šengenas Robežu kodekss) (OV L 77, 23.3.2016., 1. lpp.).

Ņemot vērā jaunās Šengenas zonas problēmas, ir jāveic vairākas mērķtiecīgas izmaiņas pašreizējos Šengenas Robežu kodeksa noteikumos gan attiecībā uz ārējām, gan iekšējām robežām, kā arī attiecībā uz pilnvarām, kas tiek īstenotas dalībvalstu teritorijās, neapdraudot atbildības jomu sadali starp Savienību un dalībvalstīm.

Šis priekšlikums ir jāskata kontekstā ar pašreiz īstenotajām iniciatīvām nolūkā uzlabot vispārējo Šengenas pārvaldību. Pamatojoties uz 2020. gadā izveidotā Šengenas foruma³ darbu, Komisija 2022. gada sākumā pieņems ziņojumu par stāvokli Šengenas zonā, kurā tiks apkopota informācija par situāciju attiecībā uz iekšējās robežkontroles neesamību, Šengenas izvērtēšanas rezultātiem un ieteikumu īstenošanas stāvokli. Komisija iekļaus šajos ziņojumos “Šengenas zonas stāvokļa rādītāju kopsavilkumu”, lai savstarpēji saistītā veidā novērtētu Šengenas *acquis* īstenošanu dažādās politikas jomās un labāk palīdzētu dalībvalstīm risināt problēmas. Komisija ir arī ierosinājusi pārskatīt Šengenas izvērtēšanas un uzraudzības mehānismu, lai to padarītu efektīvāku, stratēģiskāku un piemērotāku jaunas realitātes un problēmu risināšanai. Pārskatīšana palielinās mehānisma spēju veicināt politisko dialogu par Šengenas zonas stāvokli, koncentrējoties uz tām jomām, kuras potenciāli var apdraudēt Šengenas zonas kopējo darbību.

Ārējās robežas

Šengenas pastāvēšanas priekšnoteikums ir augsts uzticēšanās līmenis spēcīgai ārējo robežu pārvaldībai. Pamatojoties uz laikposmā līdz 2021. gada beigām gūto pieredzi, ārējo robežu pārvaldība būtu jāpastiprina attiecībā uz šādiem diviem aspektiem.

- Ar veselības aprūpi saistītās problēmas

Covid-19 krīze ir parādījusi, ka pašreizējie noteikumi nav pietiekami, reaģējot krīzes situācijās, kas saistītas ar slimībām, kuras potenciāli var izvērsties epidēmijā. Covid-19 globālā rakstura dēļ uz ārējām robežām bija jāīsteno *ad hoc* pasākumi, lai palēninātu saslimstības izplatību pāri robežām. 2020. gada martā Komisija ierosināja saskaņotu lēmumu par ceļošanas ierobežojumu piemērošanu nebūtiskiem ceļojumiem uz Šengenas zonu no trešām valstīm. Tā rezultātā 2020. gada jūnijā⁴ tika pieņemts Padomes ieteikums ar mērķi veicināt vienotu pieeju saistībā ar ierobežojumiem ieceļošanai Eiropas Savienībā no valstīm ar ļoti problemātisku epidemioloģisko situāciju. Tomēr, lai gan dalībvalstis savā starpā vienojās par to trešo valstu sarakstu, attiecībā uz kurām varētu atcelt ierobežojumu nebūtiskiem ceļojumiem, iepriekš minētā ieteikuma piemērošana dažādās dalībvalstīs ļoti atšķiras⁵. Tikai dažas no tām valstu sarakstu ir piemērojušas pilnībā, savukārt citas nolēma atcelt ierobežojumus tikai dažām vai pat nevienai no sarakstā iekļautajām valstīm. Citas dalībvalstis atcēla ierobežojumus attiecībā uz trešām valstīm, kuras vispār nebija sarakstā, tādējādi apdraudot vēlamo vienoto pieeju. Ir nepieciešama jauna procedūra, lai kodificētu konsekventu praksi un izvairītos no pašreizējām neatbilstībām.

- Ar migrantu instrumentālizāciju saistītās problēmas

³ Jaunajā Migrācijas un patvēruma paktā Komisija paziņoja par īpaša Šengenas foruma izveidi, kurā iesaistītas attiecīgās valsts iestādes, piemēram, Iekšlietu ministrijas un (robež)polīcija valsts un reģionālā līmenī nolūkā veicināt konkrētāku sadarbību un lielāku uzticēšanos starp dalībvalstīm Šengenas labas darbības atbalstam. Pirmais Šengenas forums notika 2020. gada 30. novembrī, bet otrais — 2021. gada 17. maijā.

⁴ Padomes Ieteikums (ES) 2020/912 (2020. gada 30. jūnijs) par pagaidu ierobežojumu nebūtiskiem ceļojumiem uz ES un iespējamu šāda ierobežojuma atcelšanu.

⁵ Sk. ietekmes novērtējuma 2.1.2. iedaļu.

Kā teikts Komisijas Paziņojumā par reaģēšanu uz valsts sponsorētu migrantu instrumentalizāciju pie ES ārējām robežām⁶, atjaunotajā ES rīcības plānā cīņai pret migrantu kontrabandu 2021.–2025. gadam, ko Komisija pieņēma 2021. gada 29. septembrī⁷, kā arī Komisijas priekšlikumā Regulai par pasākumiem, kas vērsti pret pārvadātājiem, kuri sekmē cilvēku tirdzniecību vai migrantu kontrabandu saistībā ar nelikumīgu ieceļošanu Eiropas Savienības teritorijā vai iesaistās šajās darbībās⁸, novērota ļoti satraucoša parādība, proti, pieaugoša valstisku rīcībspēku nozīme neatbilstīgas migrācijas mākslīgā radīšanā un veicināšanā, izmantojot migrācijas plūsmas kā instrumentu politisku mērķu sasniegšanai, lai destabilizētu Eiropas Savienību vai tās dalībvalstis.

Kā pausts 2021. gada oktobra Eiropadomes secinājumos⁹, ES un dalībvalstis ir apņēmušās reaģēt uz šo pieaugošo valstisku rīcībspēku nozīmi neatbilstīgas migrācijas veicināšanā un cilvēku izmantošanā, lai radītu spiedienu pie ES ārējām robežām. Eiropadome aicināja Komisiju ierosināt visas nepieciešamās izmaiņas ES tiesiskajā regulējumā instrumentalizācijas problēmas risināšanai. Šajā nolūkā vispirms ir jādefinē, kas ir jāsaprot ar “instrumentalizāciju”. Turklāt ir jāprecizē, kādus pasākumus dalībvalstis var īstenot saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksu, lai efektīvi aizsargātu ES kopīgās ārējās robežas pret migrantu instrumentalizāciju politiskiem mērķiem. Vienlaikus Komisija ierosina papildu pasākumus patvēruma un atgriešanas *acquis* ietvaros, lai sīkāk precizētu, kā dalībvalstis var un kā tām vajadzētu reaģēt instrumentalizācijas situācijās, vienlaikus nodrošinot instrumentalizēto migrantu tiesību pilnīgu aizsardzību, tostarp patvēruma tiesību un aizsardzību pret neizraidīšanu.

Saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksu “[r]obežkontrole notiek ne tikai to dalībvalstu interesēs, pie kuru ārējām robežām tās veic, bet arī visu to dalībvalstu interesēs, kuras ir atceļušas iekšējo robežkontroli. Robežkontrolei būtu jāpalīdz apkarot nelikumīgu imigrāciju un cilvēku tirdzniecību un novērst draudus dalībvalstu iekšējai drošībai, valsts politikai, sabiedrības veselības aizsardzībai un starptautiskām attiecībām”¹⁰. Tādēļ ir skaidrs, ka uz dalībvalstīm ar ārējām Šengenas robežām gulstas dubulta atbildība: attiecībā uz visām personām, kuras var ceļot bez iekšējām robežkontrolēm, kā arī attiecībā uz saviem pilsoņiem un uzņēmumiem. Šengenas Robežu kodeksā ir ietverti vispārīgi noteikumi, kas piemērojami robežšķērsošanas vietās (5. pants), un par robežuzraudzību (13. pants), lai dalībvalstis varētu sasniegt iepriekš minētos robežu pārvaldības mērķus. Tomēr minētie noteikumi ir jāpastiprina, lai atzītu dalībvalstu ar ārējām Šengenas robežām atbildību un reaģētu uz jaunajām problēmām, ko rada instrumentalizācija.

Pasākumi pie iekšējām robežām un teritorijā

Šengenas projekta būtība ir kontroles neesamība pie iekšējām robežām, kas ļauj visām personām, kuras likumīgi uzturas Savienībā, pilnībā izmantot iespēju ceļot bez iekšējām robežkontrolēm. Pamatojoties uz pieredzi, kas gūta laikposmā līdz 2021. gada rudenim, ir jāpārskata un jāpastiprina šādi aspekti Šengenas zonas saglabāšanai.

- Reaģēšana uz problēmām, kas skar lielāko daļu dalībvalstu

⁶ JOIN(2021) 32 final.

⁷ COM(2021) 591 final.

⁸ COM(2021) 753 final.

⁹ Eiropadomes ārkārtas sanāksme 2021. gada 24. un 25. maijā — secinājumi, Padomes 2021. gada 25. maija dokuments EUCO 5/21.

¹⁰ Sk. Regulas (ES) 2016/399 (Šengenas Robežu kodekss) 6. apsvērumu.

Lai gan robežpārbaudes atjaunošana var būt leģitīma, lai novērstu nopietnu apdraudējumu iekšējai drošībai un sabiedriskajai kārtībai, jo īpaši, ja ir jāreaģē nekavējoties (piemēram, teroristu uzbrukumu gadījumā), šo robežpārbaudu ģeogrāfiskais tvērums un ilgums var apgrūtināt personu pārvietošanos un preču brīvu apriti. Pat ja iekšējās robežpārbaudes pašas par sevi neskar tiesības brīvi pārvietoties, praksē šādu pārbaudu neesamība atvieglo personu pārvietošanos. Atjaunoto robežpārbaudu ietekme ir īpaši pamanāma pie iekšējām sauszemes robežām, skatot daudzveidīgās ekonomiskās un sociālās saites pārobežu reģionos, jo šajos reģionos dzīvo 150 miljoni cilvēku¹¹ un aptuveni 3,5 miljoni cilvēku ik dienas šķērso Šengenas zonas iekšējās robežas¹². 2020. gadā lielais skaits atjaunoto robežpārbaudu pie iekšējām robežām, kuru mērķis bija palīdzēt ierobežot Covid-19 izplatību, nereti ietekmēja vietējās spējas nodrošināt būtiskus pakalpojumus abās robežas pusēs. Valstu pasākumu, kas ieviesti, reaģējot uz Covid-19 pandēmiju, koordinēšanas trūkums vēl vairāk ietekmēja transporta nozari, ierobežojot pārobežu transporta darbību, kas bieži vien pastiprināja sākotnējā satricinājuma sekas un vēl vairāk traucēja piegādes ķēžu darbību. Ir nepieciešama jauna procedūra, lai nodrošinātu koordinētāku pieeju krīzes situācijās, kas skar lielāko daļu dalībvalstu, vienlaikus pilnībā ievērojot dalībvalstu suverēnās tiesības atjaunot robežkontroles.

Pamatojoties uz vadlīniju un ieteikumu plašo klāstu, kas pieņemts saistībā ar Covid-19 pandēmiju, piemēram, “zaļo joslu” sistēmu¹³, Komisija arī uzlabos ārkārtas rīcības plānošanu Šengenas zonai. Šā iemesla dēļ tā kodificēs atbilstošos seku mazināšanas pasākumus Robežsargu rokasgrāmatā, kam jāklūst par dabisku atskaites punktu robežsargiem krīzes situācijā.

- Labāka alternatīvu pasākumu izmantošana

Covid-19 pandēmija, 2015. gada migrācijas krīze, kā arī pieaugošie terorisma draudi pēdējos gados ir sagādājuši pārbaudījumus Šengenas zonai¹⁴. Reaģējot uz šīm problēmām, dažas dalībvalstis nolēma atjaunot robežpārbaudes pie noteiktām vai visām savām iekšējām robežām¹⁵. Lai gan sākotnēji šādi lēmumi tika pieņemti, reaģējot uz skaidri identificējamām

¹¹ Apmēram 150 miljoni eiropiešu dzīvo pierobežas reģionos, kas veido 30 % no ES iedzīvotājiem. Pārobežu reģioni aizņem 40 % no ES teritorijas un rada 30 % no ES IKP. Tāpēc jebkuras izmaiņas attiecībā uz iespēju šķērsot robežas bez kontroles ir sociāli un ekonomiski nozīmīgas.

¹² Sk. 2021. gada 2. jūnija Šengenas stratēģiju un [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/621815/EPRS_BRI\(2018\)621815_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/621815/EPRS_BRI(2018)621815_EN.pdf).

¹³ 2020/C 96 I/01 un COM(2020) 685 final.

¹⁴ Covid-19 pandēmijas straujā izplatība no 2020. gada marta līdz oktobrim izraisīja gandrīz 300 000 papildu nāves gadījumus ES, salīdzinot ar to pašu periodu 2016.–2019. gadā. (Sk. *Eurostat*, “Pārmērīga mirstība 2020. gadā — īpaši augsta pavasarī un rudenī” (“Excess mortality in 2020: especially high in spring and autumn”), 2021. gada 20. janvāris).

Terorisma draudi, lai gan tie vienmēr ir klātesoši, Eiropā ir kļuvuši ļoti nozīmīgi kopš uzbrukuma *Charlie Hebdo* 2015. gada janvārī un tā dēvētās Islāma valsts izaugsmes Sīrijā.

2015. gadā 1 255 600 pirmreizējo patvēruma meklētāju lūdza starptautisko aizsardzību ES, kas vairāk nekā divas reizes pārsniedza iepriekšējā gada skaitli (sk. *Eurostat* ziņu izlaidumu “Patvēruma meklētāji ES dalībvalstīs. Rekordskaitlis — vairāk nekā 1,2 miljoni pirmreizējo patvēruma meklētāju 2015. gadā” (“Asylum in the EU Member States Record number of over 1.2 million first time asylum seekers registered in 2015”)). Salīdzinājumam — 2018. gadā ES tika iesniegti 699 000 pieteikumu, tostarp 631 000 pirmreizēju pieteikumu (sk. Eiropas Komisija, “Statistika par migrāciju uz Eiropu”).

¹⁵ Kopš 2015. gada septembra robežpārbaudes pie iekšējām robežām ir atjaunotas vairāk nekā 250 reizi.

notikumiem un noteiktu laiku tie tika balstīti Padomes ieteikumos¹⁶, tagad šķiet, ka tie ir kļuvuši par pastāvīgu piesardzības pasākumu.

Ilgstošas iekšējās robežkontroles ir parādījušas to pašreizējo instrumentu robežas, kas ir Savienības rīcībā, lai novērtētu ilgstošu pārbaužu nepieciešamību un proporcionalitāti. Tādēļ būtu jāpastiprina noteikumi, kas nosaka iekšējās robežkontroles kā galēja risinājuma pasākumu.

Tāpat ilgstošas iekšējās robežkontroles vērsa uzmanību uz to, ka dalībvalstis ierobežotā apmērā izmanto alternatīvus pasākumus, kas daudzos gadījumos var būt pietiekami, lai nodrošinātu augstu drošības līmeni bez nepieciešamības atjaunot robežkontroli pie iekšējām robežām.

Tas jo īpaši attiecas uz policijas pilnvaru īstenošanu. Komisijas 2017. gada ieteikums par policijas pārbaudēm un pārrobežu policijas sadarbību¹⁷ mudināja dalībvalstis labāk izmantot policijas pilnvaras un dot priekšroku policijas pārbaudēm, pirms tiek pieņemts lēmums par iekšējo robežu kontroles pagaidu atjaunošanu. Pēdējo četru gadu laikā vairākas dalībvalstis ir pastiprinājušas policijas pārbaudes pierobežas teritorijās saistībā ar pieaugošo apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai. Daži no šiem gadījumiem ir labas prakses piemēri, kā novērst pastāvīgus, lielākus apdraudējumus sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai. Patiešām, šādas pārbaudes bieži var izrādīties tikpat efektīvas vai efektīvākas nekā kontrole pie iekšējām robežām, īpaši tāpēc, ka tās ir elastīgākas nekā statiskā robežkontrole pie konkrētām robežšķērsošanas vietām un tās var vieglāk pielāgot jauniem riskiem. Lai nodrošinātu, ka šo pasākumu potenciāls tiek pilnībā izmantots, dalībvalstij, kura apsver iespēju pagarināt robežkontroles atjaunošanu, vispirms jānovērtē, vai robežkontroli iespējams aizstāt ar šādiem alternatīviem pasākumiem. Turklāt pieredze saistībā ar Covid-19 pandēmiju liecināja, ka, izmantojot arī citas, parasti ar policiju nesaistītas publiskās pilnvaras (piemēram, ar sabiedrības veselību saistītas pārbaudes), iekšējo robežu kontroles atjaunošana var nebūt nepieciešama. Šā iemesla dēļ būtu jāpārskata to alternatīvo pasākumu saraksts, kurus nevajadzētu uzskatīt par līdzvērtīgiem iekšējai robežkontrolei.

Labāka policijas sadarbība var paplašināt iekšējās robežkontroles alternatīvas, kas pieejamas dalībvalstīm. Šajā nolūkā Komisija 2021. gada 8. decembrī pieņēma tiesību aktu priekšlikumus ES Policijas sadarbības kodeksam. Kodekss nodrošinās saskaņotu ES tiesisko regulējumu, lai nodrošinātu, ka tiesībaizsardzības iestādēm ir pienācīga piekļuve informācijai, kas ir citu dalībvalstu rīcībā, ja tām šī informācija nepieciešama noziedzības un terorisma apkarošanai.

Visbeidzot, pastāvīgā iekšējā robežkontrole saistībā ar neatļautu kustību attaisno izmaiņas, kas ļautu dalībvalstīm labāk risināt šādas problēmas, neizmantojot iekšējo robežkontroli.

*

Ņemot vērā iepriekš minēto, ir steidzami jārisina problēmas, kas skar Šengenas zonas ārējās un iekšējās robežas un ir saistītas ar šādiem aspektiem:

¹⁶ Nopietnu trūkumu dēļ, kas 2016. gadā tika konstatēti pie Grieķijas ārējās robežas, tika pieņemti četri Padomes ieteikumi, kuros, pamatojoties uz 29. pantu, piecas dalībvalstis (Austrija, Vācija, Zviedrija, Dānija un Norvēģija) tika aicinātas uz laiku atjaunot robežpārbaudes pie savām iekšējām robežām laikposmā no 2016. gada maija līdz 2017. gada novembrim.

¹⁷ Komisijas Ieteikums (ES) 2017/820 (2017. gada 12. maijs) par samērīgām policijas pārbaudēm un policijas sadarbību Šengenas zonā.

- a) pasākumi pie ārējām robežām, lai novērstu ar galvenajiem sabiedrības veselības apdraudējumiem saistītos draudus, piemēram, pandēmijas, un migrantu instrumentalizācijas gadījumus;
- b) nosacījumi robežpārbaudu atjaunošanai pie iekšējām robežām un citu pasākumu pilnīgai izmantošanai, lai nodrošinātu pietiekami augstu drošības līmeni, neizmantojot iekšējo robežkontroli.

Priekšlikuma konkrētie mērķi un galvenie elementi

Priekšlikuma konkrētie mērķi ir šādi:

- a) vienota pasākumu piemērošana pie ārējām robežām sabiedrības veselības apdraudējuma gadījumā

Priekšlikuma mērķis ir izveidot jaunu mehānismu, kas ļautu Padomei laikus pieņemt saistošu instrumentu, kas šādos apstākļos noteiktu pagaidu ceļošanas ierobežojumus pie ārējām robežām. Pateicoties šim mehānismam, ceļošanas ierobežojumi tiks piemēroti vienādi visās dalībvalstīs tik ilgi, kamēr Savienībā pastāvēs sabiedrības veselības apdraudējums. Priekšlikumā ir visaptveroši noteikti visi nepieciešamie instrumenta elementi, kas Padomei jāpieņem īstenošanas aktā. Attiecīgi šādā instrumentā būtu jānorāda visas to personu kategorijas, uz kurām neattiecas ceļošanas ierobežojumi, pat nebūtisku ceļojumu gadījumā, un/vai, pamatojoties uz objektīviem rādītājiem, visi ģeogrāfiskie apgabali vai trešās valstis, no kurām ieceļojot var piemērot īpašus pasākumus, piemēram, ceļošanas ierobežojumus. Turklāt tajā būtu jādefinē visi papildu nosacījumi, kas jāpiemēro ceļotājiem, lai ceļošana būtu droša. Saskaņā ar Savienības un starptautiskajos tiesību aktos noteiktajiem pienākumiem Savienības pilsoņiem un trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri saskaņā ar nolīgumiem starp Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un konkrētajām trešām valstīm, no otras puses, ir tiesīgi izmantot tādas pašas tiesības uz pārvietošanās brīvību, kādas ir Savienības pilsoņiem un viņu ģimenes locekļiem, vienmēr būtu jāļauj ieceļot Savienībā. Iedzīvotājiem vienmēr būtu jāļauj atgriezties Savienībā. Turklāt instrumentam būtu jānosaka to ceļotāju kategoriju minimālais saraksts, kuras uzskata par nepieciešamām saistībā ar būtisku funkciju vai vajadzību nodrošināšanu, un tāpēc uz tām nevajadzētu attiecināt šajā instrumentā paredzētos pasākumus. Šajā sarakstā jo īpaši būtu jāatspoguļo Savienības un tās dalībvalstu starptautiskās saistības atļaut ceļošanu, savukārt Padome vajadzības gadījumā, ņemot vērā konkrēto apdraudējumu, atsevišķos lēmumos noteiks papildu būtisko ceļojumu kategorijas. Instruments varētu arī izveidot ārkārtas apturēšanas mehānismu, kas ļautu īstenot attiecīgus pasākumus, ja epidemioloģiskā situācija krasi pasliktinātos vienā vai vairākos ģeogrāfiskajos apgabalos;

- b) reaģēšana uz migrantu instrumentalizāciju pie ārējām robežām

Priekšlikuma mērķis ir risināt migrantu instrumentalizācijas jautājumu, kad trešās valsts rīcībspēki izmanto cilvēkus, lai destabilizētu Savienību vai tās dalībvalstis. Priekšlikuma 2. pantā ir sniegta "instrumentalizācijas" definīcija. Turklāt ierosinātajam 5. un 13. panta grozījumam būtu jāprecizē, kādi pasākumi ir pieejami robežšķērsošanas vietās un robežuzraudzības kontekstā, lai novērstu nelikumīgu robežšķērsošanu un reaģētu uz to, ja pirmās ieceļošanas dalībvalstis saskaras ar šādu spiedienu no trešās valsts. Tāpat jaunā priekšlikuma par ārkārtas patvēruma un atgriešanas procedūrām mērķis ir nodrošināt saskaņotību ar šo pieeju, ieviešot noteikumus, kas ļautu dalībvalstīm īstenot nepieciešamos pasākumus, lai humāni, organizēti un cieņpilni, pilnībā ievērojot pamattiesības un humanitāros principus, pārvaldītu trešo valstu personu instrumentalizētu ierašanos;

- c) ārkārtas rīcības plāna izveide Šengenas zonai situācijā, kad apdraudējums vienlaikus skar lielāko daļu dalībvalstu

Priekšlikuma mērķis ir izveidot jaunu mehānismu, kas ļautu Eiropai reaģēt uz problēmām, kuras vienlaikus skar lielāko daļu dalībvalstu un tādējādi apdraud Šengenas zonas vispārējo darbību. Šim jaunajam mehānismam būtu jāpapildina pašreizējais mehānisms nopietnu, ilgstošu trūkumu novēršanai pie ārējām robežām, kā pašlaik noteikts Šengenas Robežu kodeksa 29. pantā. Tam būtu pilnībā jāievēro dalībvalstu tiesības veikt nepieciešamās darbības, saskaroties ar tūlītēju apdraudējumu, un jāpiedāvā Padomei iespēja, pamatojoties uz Komisijas priekšlikumu, atļaut atjaunot iekšējo robežkontroli dažās vai visās dalībvalstīs, kuras skar konstatētais apdraudējums, tādējādi nodrošinot saskaņotu sistēmu dalībvalstu iekšējās robežkontroles izmantošanai un nosakot atbilstošus seku mazināšanas pasākumus. Pēc Komisijas priekšlikuma šādu atļauju var pagarināt uz turpmākiem laikposmiem līdz sešiem mēnešiem, ja tiek konstatēts, ka joprojām pastāv apdraudējums. Ja Komisija uzskata, ka atļauja atjaunot iekšējo robežkontroli nav piemērota, tai tā vietā būtu jāpieņem ieteikums, tajā norādot pasākumus, kas šķiet piemērotāki apdraudējuma novēršanai nekā iekšējā robežkontrole, vai pasākumus, kas var papildināt iekšējo robežkontroli;

- d) procesuālas garantijas iekšējās robežkontroles vienpusējas atjaunošanas gadījumā

Lai nodrošinātu, ka iekšējā robežkontrole joprojām ir galēja risinājuma pasākums, priekšlikumā ir precizēts un paplašināts to elementu saraksts, kas dalībvalstij ir jānovērtē, pieņemot lēmumu par robežkontroles pagaidu atjaunošanu. Šie elementi ietvertu robežkontroles atjaunošanas pie iekšējās robežas pasākuma piemērotību un šāda pasākuma iespējamo ietekmi uz personu pārvietošanos telpā bez iekšējās robežkontroles un pārrobežu reģionos. Turklāt, ja dalībvalsts nolemj pagarināt iekšējo robežkontroli, reaģējot uz paredzamu apdraudējumu, šādā novērtējumā būtu jānovērtē arī alternatīvu pasākumu piemērotība un izmantojums, piemēram, samērīgas pārbaudes kompetento iestāžu likumīgas publisko pilnvaru izmantošanas kontekstā pierobežas reģionā, atteikuma procedūras izmantošana attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri šķērso iekšējo robežu, un policijas sadarbība, kā paredzēts Savienības tiesību aktos. Turklāt gadījumos, kad pagarinājumi saistībā ar paredzamu apdraudējumu tiek noteikti uz vairāk nekā sešiem mēnešiem, būtu jāveic arī riska novērtējums. Patlaban Komisija vai jebkura cita dalībvalsts var jebkurā laikā pieņemt atzinumu par iekšējās robežkontroles atjaunošanas nepieciešamību un proporcionalitāti. Ja iekšējās kontroles pasākumi ir īstenoti kopumā 18 mēnešus, Komisijai jāsniedz atzinums par to samērīgumu un nepieciešamību un jāuzsāk apspriešanās process ar dalībvalstīm.

Lai ņemtu vērā to, ka atsevišķs apdraudējums var pastāvēt ilgu laiku, iespēja šajos gadījumos pagarināt robežkontroli tiek pagarināta līdz kopējam maksimālajam divu gadu periodam. Tomēr priekšlikumā ir atzīts, ka dalībvalstīm var būt nepieciešamība saglabāt iekšējo robežkontroli pēc šā termiņa beigām. Šādos gadījumos attiecīgajai dalībvalstij būtu jāinformē Komisija, vienlaikus savā jaunajā paziņojumā pamatojot apdraudējuma saglabāšanos, kā arī veicot riska novērtējumu un ņemot vērā Komisijas atzinumu, kas sniegts, ja robežkontrole ilgusi 18 mēnešus. Šādā gadījumā Komisija sniedz papildu atzinumu.

Turklāt, lai varētu veikt *post factum* analīzi, dalībvalstīm arī turpmāk būtu jā saglabā pienākums pēc kontroles atcelšanas iesniegt Eiropas Parlamentam, Padomei un Komisijai ziņojumu par robežkontroles atjaunošanu pie iekšējām robežām. Turklāt, ja robežkontrole tiek saglabāta ilgāk par sešiem mēnešiem, šāds ziņojums būtu jāiesniedz pēc divpadsmit mēnešiem un pēc tam katru gadu, kamēr turpinās kontrole;

- e) seku mazināšanas pasākumu un īpašu garantiju piemērošana pārrobežu reģioniem gadījumos, kad tiek atjaunota iekšējā robežkontrole

Priekšlikumā arī paredzēts, ka, lai ierobežotu negatīvo ietekmi, ko rada robežpārbaudu pagaidu atjaunošana pie iekšējām robežām, ja šāda atjaunošana ir neizbēgama, vienmēr ir jāpiemēro aizsardzības pasākumi, it īpaši nolūkā ierobežot to ietekmi uz pārrobežu reģionu darbību, transportu un attiecīgi uz vienoto tirgu. Seku mazināšanas pasākumu piemēri, kas būtu jāievēro atjaunotās robežkontroles laikā, jo īpaši ir tie, kas noteikti 2020. gadā saistībā ar Covid-19 krīzi izstrādātajās vadlīnijās un ieteikumos;

- f) iekšējās robežkontroles vietā pastiprināta alternatīvu pasākumu izmantošana konstatētā apdraudējuma novēršanai

Priekšlikuma mērķis ir samērīgā veidā nodrošināt augstu drošības līmeni Šengenas zonā. Šajā nolūkā priekšlikumā ir precizēta iespēja dalībvalstīm pierobežas teritorijās plašāk izmantot citas pārbaudes, kas nav robežkontrole. Šīs pārbaudes nav vienmēr jāveic policijai, tajās varētu iesaistīt citas iestādes, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem¹⁸ ir kompetentas īstenot publiskās pilnvaras. Visos gadījumos kompetentajām iestādēm ir jāievēro Eiropas Savienības Tiesas judikatūrā¹⁹ izstrādātie esošie aizsardzības pasākumi policijas pilnvaru īstenošanai, it īpaši paredzot nepieciešamo šīm iestādēm piešķirto pilnvaru ietvaru personas identitātes pārbaudu veikšanai, tostarp vadlīnijas šo iestāžu rīcības brīvībai, minētās pilnvaras piemērojot praksē, lai nodrošinātu to, ka šīs pārbaudes nekļūst līdzvērtīgas robežkontrolei. Sniedzot šādas vadlīnijas, dalībvalstīm būtu arī jānodrošina, ka kompetento iestāžu rīcības brīvība tiek īstenota, pilnībā ievērojot pamattiesības, it īpaši diskriminācijas aizliegumu.

Lai nodrošinātu papildu līdzekļus dalībvalstīm alternatīvu pasākumu izmantošanai, risinot neatbilstīgu migrantu neatļautas kustības problēmu, priekšlikumā ir ieviesta iespēja pārvietot neatbilstīgos migrantus, ja ir skaidras norādes, ka persona, kas aizturēta pie iekšējām robežām policijas pārrobežu operatīvās sadarbības ietvaros, ir tikko ieradusies no šīs citas dalībvalsts (piemēram, reģistrācija *Eurodac* citā dalībvalstī vai nesen citā dalībvalstī izrakstīti rēķini). Ņemot vērā 2021. gada 8. decembrī ierosināto iniciatīvu par pārrobežu policijas sadarbību, šai jaunajai procedūrai būtu jāveicina kopīga patrulēšana, kas ļautu piemērot šo vienkāršoto pie iekšējām robežām aizturēto personu pārvietošanu. Priekšlikumā arī paredzēts atcelt “nogaidīšanas” klauzulu, kuru pašlaik piemēro spēkā esošajiem divpusējiem nolīgumiem un kārtībai starp dalībvalstīm šajā jautājumā, kā minēts Atgriešanas direktīvas²⁰ 6. panta 3. punktā, un kurā izklāstīti nosacījumi, saskaņā ar kuriem neatbilstīgos migrantus pašlaik var nosūtīt atpakaļ, ja tie ir aizturēti, tiem nelikumīgi uzturoties kādā dalībvalstī. Priekšlikumā ir ietverts mērķorientēts grozījums Atgriešanas direktīvas 6. panta 3. punktā, kas ļautu dalībvalstīm ieviest efektīvākus divpusējus atpakaļuzņemšanas nolīgumus un kārtību ar neatļautu kustību saistīto problēmu risināšanai. Izmaiņas arī uzliktu dalībvalstīm pienākumu paziņot Komisijai šādus nolīgumus un kārtību. Turklāt Komisija ir gatava sagatavot divpusēja nolīguma paraugu šādu nolīgumu galvenajām klauzulām, pamatojoties uz spēkā esošo nolīgumu pārskatīšanu, lai palīdzētu dalībvalstīm izveidot efektīvu instrumentu neatļautas kustības pārvaldībai.

¹⁸ Covid-19 pandēmijas laikā dalībvalstis tā vietā, lai atjaunotu iekšējās robežkontroles, varēja veikt ar veselību saistītas pārbaudes pierobežas teritorijās.

¹⁹ Sk. Tiesas 2010. gada 22. jūnija spriedumu *Melki* un *Abdeli* apvienotajās lietās C-188/10 un C-189/10.

²⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/115/EK (2008. gada 16. decembris) par kopīgiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi (OV L 348, 24.12.2008., 98. lpp.).

Priekšlikumā ir arī novērsti šķēršļi plašākam monitoringa un uzraudzības un tehnoloģiju izmantojumam un precizēts, ka Šengenas Robežu kodekss neliedz izmantot pasažieru datus, piemēram, pasažieru datu reģistrus vai iepriekšēju pasažieru informāciju Šengenas iekšējos savienojumos²¹ gadījumos, kad to atļauj piemērojami tiesību akti.

- **Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Kā minēts iepriekš, šī iniciatīva atbilst *Šengenas stratēģijā* izklāstītajām darbībām.

Priekšlikums ar pārskatītajiem Komisijas ziņošanas pienākumiem attiecībā uz Šengenas zonas darbību veicina Šengenas pārvaldības principu ievērošanu, kuru mērķis ir uzlabot politisko dialogu, monitoringu un izpildi. Tāpēc tas ir neatņemama Šengenas pārvaldības struktūras sastāvdaļa, kā noteikts 2021. gada 2. jūnija Šengenas stratēģijā. Šis ziņošanas pienākums turpmāk tiks izpildīts, sniedzot ikgadējo ziņojumu par stāvokli Šengenas zonā, kurā būs iekļauts arī ziņojums saskaņā ar Regulas par Šengenas izvērtēšanas mehānismu 20. pantu²².

Šengenas izvērtēšanas un uzraudzības mehānisms ir koleģiāls instruments, kas atbalsta savstarpējas uzticēšanās veidošanu starp dalībvalstīm un nodrošina pareizu un efektīvu Šengenas tiesiskā regulējuma īstenošanu. Trūkumi un īstenošanas nepilnības vienā dalībvalstī var ietekmēt visas dalībvalstis un rezultātā apdraudēt visu Šengenas zonu. Tāpēc ir nepieciešams šim mērķim atbilstošs mehānisms, kas garantē spēcīgāku un noturīgāku Šengenu. Šajā nolūkā Komisija 2021. gada 2. jūnijā pieņēma Šengenas izvērtēšanas un uzraudzības mehānisma reformu²³, kas pašlaik tiek apspriesta Padomē.

Ziņojums par stāvokli Šengenas zonā būtu katru gadu jāapspriež Šengenas forumā, ko Komisija izveidoja regulāra un strukturēta politiskā dialoga veicināšanai starp dalībniekiem, kuri ir iesaistīti Šengenas zonas pienācīgas darbības nodrošināšanā. Šajās apspriedēs būtu jāiesaista attiecīgās valsts iestādes valsts un reģionālā līmenī, lai veicinātu konkrētāku sadarbību un lielāku uzticēšanos starp dalībvalstīm Šengenas zonas labas darbības atbalstam. Pirmais Šengenas forums notika 2020. gada 30. novembrī, otrs — 2021. gada 17. maijā, un tajos piedalījās Eiropas Parlamenta deputāti un iekšlietu ministri.

Saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksa 33. pantu ziņojums par stāvokli Šengenas zonā tiks adresēts Eiropas Parlamentam un Padomei. Tāpēc, pamatojoties uz apspriedēm Šengenas forumā, šīm iestādēm būtu jāapsver no ziņojuma izdarāmie secinājumi.

Priekšlikums papildina noteikumus par kontroli pie ārējām robežām kā priekšnoteikumu telpai bez kontroles pie iekšējām robežām. Tas veicina Eiropas Robežu un krasta apsardzes veiktās Eiropas integrētās robežu pārvaldības (EIRP) efektīvu īstenošanu. Priekšlikums tiks atspoguļots arī gaidāmajā daudzgadu stratēģiskās politikas ciklā, kura mērķis ir izveidot

²¹ Kā paziņots 2. jūnija Šengenas stratēģijā (COM(2021) 277), Komisija gatavo tiesību akta priekšlikumu, lai paplašinātu iepriekšējās pasažieru informācijas (IPI) izmantošanu arī attiecībā uz Šengenas iekšējiem lidojumiem. Pašlaik atšķirībā no PDR šo informāciju sistemātiski vāc tikai par lidojumiem uz Savienību no trešām valstīm.

²² Padomes Regula (ES) Nr. 1053/2013 (2013. gada 7. oktobris), ar ko izveido izvērtēšanas un uzraudzības mehānismu, lai pārbaudītu Šengenas *acquis* piemērošanu, un ar ko atceļ Izpildu komitejas lēmumu (1998. gada 16. septembris), ar ko izveido Šengenas izvērtēšanas un īstenošanas pastāvīgo komiteju (OV L 295, 6.11.2013., 27. lpp.).

²³ Priekšlikums Padomes Regulai par tāda izvērtēšanas un uzraudzības mehānisma izveidi un darbību, kura mērķis ir pārbaudīt Šengenas *acquis* piemērošanu, un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 1053/2013 (COM(2021) 278 final, 02.06.2021.).

stratēģisko sistēmu Eiropas integrētās robežu pārvaldības vadīšanai, novēršot nepilnības starp robežu aizsardzību, drošību, atgriešanu un migrāciju, vienlaikus nodrošinot pamattiesību aizsardzību. Kā paziņots Šengenas stratēģijā, 2022. gada sākumā Komisija pieņems politikas dokumentu, kas kalpos par pamatu EIRP apspriešanai ar Eiropas Parlamentu un Padomi.

Paredzams, ka jaunā procedūra pie ārējās robežas, kas tiks piemērota, ja pastāvēs infekcijas slimība, kura potenciāli var izvērsties epidēmijā, kā to konstatējis Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs vai Komisija ar Eiropas Veselības ārkārtas situāciju gatavības un reaģēšanas iestādes (HERA) starpniecību, labāk sagatavos Savienību jebkurai nākotnes pandēmijai un tādējādi kalpos vienam no robežkontroles mērķiem, proti, novērst sabiedrības veselības apdraudējumu²⁴. Tas novērsīs nepilnības, tiklīdz spēkā esošais Padomes Ieteikums (ES) 2020/912 par pagaidu ierobežojumu nebūtiskiem ceļojumiem uz ES un iespējamu šāda ierobežojuma atcelšanu²⁵ vairs netiks piemērots. Jāatgādina, ka Padomes Ieteikums (ES) 2020/912 tika pieņemts koordinētas atbildes reakcijas uz Covid-19 pandēmiju ietvaros²⁶, kas nozīmē, ka ar šīs regulas pieņemšanas brīdi tā piemērošana būtu jāpārtrauc. Jaunajā procedūrā būtu pilnībā jāņem vērā procedūras, kas noteiktas gaidāmajā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā par nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem²⁷, it īpaši sabiedrības veselības ārkārtas situācijas atzīšanas gadījumā, un pārskatītās Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra pilnvaras.

Attiecībā uz pasākumiem, kuru mērķis ir atbalstīt dalībvalstis to centienos cīnīties pret migrantu instrumentālizāciju no trešo valstu puses, priekšlikums balstās uz spēkā esošajiem robežuzraudzības un robežkontroles pie ārējām robežām noteikumiem, kā noteikts Šengenas Robežu kodeksā.

Priekšlikums ir izstrādāts, atbildot uz vairākām Eiropas Parlamenta rezolūcijām²⁸, un balstās uz Komisijas 2017. gadā pieņemtajiem ieteikumiem ar mērķi pavērt ceļu ilgstošas iekšējās robežkontroles atcelšanai: 2017. gada 12. maija ieteikums par samērīgām policijas pārbaudēm un policijas sadarbību Šengenas zonā un 2017. gada 3. oktobra ieteikums par to, kā īstenojami Šengenas Robežu kodeksa noteikumi par robežkontroles pagaidu atjaunošanu pie iekšējām robežām Šengenas zonā.

Priekšlikums aizstāj Komisijas priekšlikumu grozījumam Šengenas Robežu kodeksā, kuru Komisija pieņēma 2017. gadā²⁹ un kurš ir atsaukts. Kā izskaidrots Šengenas stratēģijā³⁰, neraugoties uz ieinteresēto personu vienošanos par nepieciešamību risināt iekšējās

²⁴ Sk. Šengenas Robežu kodeksa 6. apsvērumu.

²⁵ Padomes Ieteikums (ES) 2020/912 (2020. gada 30. jūnijs) par pagaidu ierobežojumu nebūtiskiem ceļojumiem uz ES un iespējamu šāda ierobežojuma atcelšanu.

²⁶ Vienošanās starp Eiropas Savienības valstu vai valdību vadītājiem, 2020. gada 26. marts.

²⁷ COM(2020) 727.

²⁸ Piemēram, Eiropas Parlamenta 2020. gada 24. novembra rezolūcija par Šengenas sistēmu un Covid-19 krīzes laikā veiktajiem pasākumiem (2020/2801(RSP)), Eiropas Parlamenta 2020. gada 19. jūnija rezolūcija par stāvokli Šengenas zonā pēc Covid-19 uzliesmojuma (2020/2640(RSP)), Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. septembra rezolūcija par Covid-19: veselības novērtējumu un riska klasifikācijas koordinēšana ES un ietekme uz Šengenas zonu un vienoto tirgu (2020/2780(RSP)), Eiropas Parlamenta 2018. gada 30. maija rezolūcija par gada ziņojumu par Šengenas zonas darbību (2017/2256(INI)).

²⁹ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar ko attiecībā uz noteikumiem, kuri piemērojami robežkontroles pagaidu atjaunošanai pie iekšējām robežām, groza Regulu (ES) 2016/399 (COM(2017) 571, 27.9.2017.).

³⁰ COM(2021) 277.

robežkontroles problēmu, 2017. gada iniciatīva neguva pietiekamu atbalstu, lai likumdevējstādes sekmīgi uzsāktu sarunas, un tāpēc tā būtu jāatsauc.

Šajā priekšlikumā ir ietvertas procesuālās garantijas, kas guva vispārēju atbalstu 2017. gada sarunās, piemēram, pienākums iesniegt riska novērtējumu kopā ar paziņojumu par iekšējo robežkontroli paredzamu apdraudējumu gadījumā. Līdztekus pastiprinātām garantijām priekšlikumā vienkāršoti un racionalizēti termiņi, saskaņā ar kuriem kontroles pie iekšējām robežām var atjaunot vai pagarināt. Jo īpaši dalībvalstīm būs iespēja pagarināt šādas kontroles uz laikposmu kopumā līdz diviem gadiem. Pēc šī perioda robežkontroli var izņēmuma kārtā pagarināt, taču šajā saistībā ir jāiesniedz jauns dalībvalsts paziņojums, pamatojot apdraudējuma saglabāšanos, ņemot vērā Komisijas atzinumu, kas sniegts pēc 18 mēnešiem. Turklāt pašreizējais priekšlikums paredz Padomes iejaukšanos gadījumos, kad apdraudējums ir kļuvis par patiesu Eiropas mēroga jautājumu, vienlaikus skarot lielāko daļu dalībvalstu. Tādējādi tiek panākts pareizais līdzsvars starp, no vienas puses, dalībvalstu suverēnām tiesībām ieviest iekšējo robežkontroli un nepieciešamību ņemt vērā konkrētu apdraudējumu ilgstošo raksturu, un, no otras puses, nepieciešamību nodrošināt, ka šāda atjaunošana tiek veikta saskaņoti, ievērojot pareizos aizsardzības pasākumus.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Priekšlikums Šengenas Robežu kodeksa grozījumiem ir iekļauts Komisijas darba programmā 2021. gadam³¹.

Priekšlikums neskar Savienības pilsoņu tiesības uz **pārvietošanās brīvību** LESD 20. panta 1. punkta nozīmē un trešo valstu valstspiederīgo, kuri saskaņā ar nolīgumiem starp Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un konkrētajām trešām valstīm, no otras puses, ir tiesīgi izmantot tādas pašas tiesības uz pārvietošanās brīvību, kādas ir Savienības pilsoņiem, kā arī viņu attiecīgajiem ģimenes locekļiem. Tas attiecas gan uz ierosinātajiem pasākumiem pie ārējām robežām, kur tiesības atgriezties mājās šai personu kategorijai tiek garantētas pat tad, ja pastāv ierobežojumi nebūtiskiem ceļojumiem uz Savienību, gan pie iekšējām robežām, ja ir pastiprināta nepieciešamība novērtēt pie iekšējām robežām pieņemto pasākumu ietekmi uz personu pārvietošanos telpā bez iekšējās robežkontroles. Šis priekšlikums nekādā ziņā neietekmē saskaņā ar Direktīvu 2004/38/EK³² noteiktās ES pilsoņu tiesības.

Priekšlikums veicina **drošības** uzlabošanu Šengenas zonā, precizējot dalībvalstu rīcībā esošos pasākumus augsta līmeņa drošības nodrošināšanai, neskatoties uz iekšējās robežkontroles atcelšanu. Priekšlikums ir izstrādāts pēc tam, kad 2021. gada 8. decembrī tika pieņemts policijas sadarbības tiesību aktu kopums, kurā ietverts priekšlikums Padomes ieteikumam par policijas operatīvo sadarbību, priekšlikums direktīvai par informācijas apmaiņu starp dalībvalstu tiesībsardzības iestādēm un regulai par automatizētu datu apmaiņu policijas sadarbībā ("Prīme II"). Šo priekšlikumu mērķis ir stiprināt divus vissvarīgākos policijas sadarbības aspektus: informācijas apmaiņu un policijas operatīvo sadarbību. Tas uzlabos dalībvalstu rīcībā esošos alternatīvos pasākumus un tādējādi ierobežos nepieciešamību atjaunot iekšējo robežkontroli.

³¹ COM(2020) 690 final, Komisijas darba programma 2021. gadam, Vitāla Savienība nestabilitātes pilnā pasaulē, 6. lpp. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020DC0690&qid=1641736837209&from=EN>.

³² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/38/EK (2004. gada 29. aprīlis) par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1612/68 un atceļ Direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK (OV L 158, 30.4.2004., 77. lpp.).

Jaunā procedūra, kas ierosināta pie iekšējām robežām aizturēto neatbilstīgo migrantu pārvietošanai pārrobežu policijas sadarbības ietvaros, un ierosinātās mērķorientētās izmaiņas **Atgriešanas direktīvas** 6. panta 3. punktā kalpo mērķim saglabāt telpu bez iekšējās robežkontroles. Pats par sevi priekšlikums neskar Atgriešanas direktīvu un neietekmē tās divējādo būtību, t. i., instrumentu cīņai pret nelikumīgu imigrāciju, vienlaikus atbalstot telpas bez iekšējām robežpārbaudēm pienācīgu darbību. Vienlaikus pilnībā ievērojot šādu personu pamattiesības, galvenais mērķis ir efektīva neatbilstīga migranta izraidīšana no Šengenas zonas uz trešo valsti, un dalībvalstīm vienmēr būtu jācenšas šādus neatbilstīgus migrantus atgriezt uz trešo valsti, nevis pārvietot attiecīgo personu uz citu dalībvalsti. Turklāt jaunā atkāpe ļaus migrantus nosūtīt atpakaļ tikai uz to dalībvalsti, kurā konstatēta neatbilstīgā robežšķērsošana. Jebkādu turpmāku atgriešanu uz citām dalībvalstīm joprojām regulēs spēkā esošie un turpmākie divpusējie nolīgumi un mehānismi starp dalībvalstīm.

Priekšlikumā ir pilnībā ievērots **patvēruma *acquis***, gan ierosinot pasākumus pie ārējām robežām saistībā ar migrantu instrumentalizāciju, gan ierosinot jaunu procedūru, lai novērstu neatbilstīgu migrantu neatļautu kustību. Īstenojot šīs jaunās procedūras mērķus, dalībvalstis varēs atsaukties uz priekšlikumu, ar ko groza **Eurodac** regulu, kā arī uz skrīninga priekšlikumu, pilnībā ievērojot pamattiesības un īpašos šajos instrumentos paredzētās garantijas.

Priekšlikumā ir ņemta vērā ES transporta politika un jo īpaši transporta zaļās joslas, kas tika ieviestas, lai saglabātu piegādes ķēdes un atvieglotu transporta darbinieku pārvietošanos Covid-19 pandēmijas laikā. Gaidāmajā ārkārtas rīcības plānā transporta jomā tiks sniegta sīkāka informācija par krīzes situāciju risināšanu transporta nozarē.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Priekšlikums sagatavots, pamatojoties uz LESD 77. panta 2. punkta b) un e) apakšpunktu un 79. panta 2. punkta c) apakšpunktu.

Ar priekšlikumu groza Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 9. marta Regulu (ES) 2016/399 par Savienības Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (Šengenas Robežu kodekss), jo īpaši II sadaļu par piemērojamiem noteikumiem pie ārējām robežām un III sadaļu par noteikumu piemērošanu pie iekšējām robežām.

Ar priekšlikumu groza arī Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 16. decembra Atgriešanas direktīvu 2008/115/EK par kopīgiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi, attiecībā uz atkāpēm no pienākuma pieņemt atgriešanas lēmumu par trešās valsts valstspiederīgo.

• Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)

Saskaņā ar LESD 4. panta 2. punktu brīvības, drošības un tiesiskuma telpas ietvaros esošās darbības ir ES un tās dalībvalstu kopīgās kompetences jomā. Tādējādi atbilstoši LES 5. panta 3. punktam ir piemērojams subsidiaritātes princips, saskaņā ar kuru Savienība rīkojas tikai tad, ja dalībvalstis centrālā vai reģionālā un vietējā līmenī nevar pietiekami labi īstenot paredzētās darbības mērķus, bet ierosinātās darbības mēroga vai seku dēļ tie ir labāk sasniedzami Savienības līmenī.

Dalībvalstis vienas pašas nevar pietiekami sasniegt šā priekšlikuma mērķus, un tos var labāk

sasniegt Savienības līmenī. Tas ir tāpēc, ka tie attiecas uz personu pārbaudēm pie ārējām robežām, kas ir priekšnoteikums telpai bez kontroles pie iekšējām robežām. Turklāt Šengenas zonas integritāte un nepieciešamība nodrošināt vienotus nosacījumus brīvas pārvietošanās tiesību īstenošanai prasa saskaņotu pieeju visā Šengenas zonā uzticēšanās veidošanas pasākumiem pie ārējām robežām, arī ierobežojumiem attiecībā uz nebūtiskiem ceļojumiem uz ES un reaģēšanu uz trešo valstu iestāžu īstenoto migrantu instrumentalizāciju.

LESD 77. panta 2. punkta e) apakšpunktā garantēts, ka pie iekšējām robežām netiks veiktas kontroles. Lai gan dalībvalstis patur tiesības veikt darbības, lai nodrošinātu iekšējo drošību un sabiedrisko kārtību, un tādējādi izmantot LESD 72. pantā garantētās tiesības pat tad, ja tas nozīmē iekšējās robežkontroles atjaunošanu, noteikumi par šādu pagaidu atjaunošanu ir izklāstīti Šengenas Robežu kodeksā, lai nodrošinātu to piemērošanu tikai saskaņā ar stingriem nosacījumiem. Tāpēc jebkurām izmaiņām šajos nosacījumos robežkontroles atjaunošanai pie iekšējām robežām ir nepieciešami ES tiesību akti.

Mērķi izveidot ārkārtas rīcības plānu Šengenas zonai, arī īpašus pasākumus pie iekšējām robežām, lai vienlaikus novērstu apdraudējumu, kas skar lielāko daļu dalībvalstu, un mazinātu robežkontroles negatīvās sekas, ja to ieviešana ir neizbēgama, dalībvalstis, darbojoties atsevišķi, nevar sasniegt pietiekami labi, un to var labāk sasniegt Savienības līmenī.

Tāpēc Savienība var pieņemt ierosinātos pasākumus saskaņā ar subsidiaritātes principu.

- **Proporcionalitāte**

Saskaņā ar LES 5. panta 4. punktā noteikto proporcionalitātes principu konkrētā pasākuma būtībai un intensitātei ir jāatbilst konstatētajai problēmai. Visu šajā likumdošanas iniciatīvā risināto problēmu gadījumā ir nepieciešama ES līmeņa juridiska rīcība, kas ļautu dalībvalstīm risināt šīs problēmas efektīvi.

Ierosinātie pasākumi, kurus paredzēts piemērot pie ārējām robežām, lai novērstu sabiedrības veselības apdraudējumu, ir balstīti uz pašlaik piemērojamo regulējumu, kā izklāstīts Padomes Ieteikumā (ES) 2020/912. Lai garantētu to samērīgumu, ierosinātā procedūra izveido sistēmu, kas vajadzības gadījumā ļauj noteikt nosacījumus, saskaņā ar kuriem varētu ieviest ierobežojumus, to tvērumu un aizsardzības pasākumus, jo īpaši attiecībā uz ES pilsoņiem un citām personām, kuras izmanto pārvietošanās brīvības tiesības saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, un/vai trešo valstu valstspiederīgajiem, kas pilda būtisku funkciju.

Ierosinātie pasākumi attiecībā uz migrantu instrumentalizāciju papildina spēkā esošos noteikumus par pārbaudēm robežšķērsošanas vietās un robežuzraudzību. Tajos pilnībā ņem vērā dalībvalstu kompetences robežu pārvaldības jomā. Tie arī pilnībā atspoguļo Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūras kompetences attiecībā uz atbalstu dalībvalstīm to pienākumā aizsargāt ārējās robežas.

Izmaiņas attiecībā uz iekšējām robežām nodrošina labāku līdzsvaru starp pārbaudēm, kuras var veikt pierobežas teritorijās saistībā ar publisko pilnvaru īstenošanu, un iekšējās robežkontroles atjaunošanu. Ierosinātajos grozījumos precizē nosacījumus, saskaņā ar kuriem dalībvalstis var veikt pārbaudes pierobežas teritorijās, neradot risku, ka tās var tikt sajauktas ar robežkontroli. Tajos ierosina jaunu procedūru, kas piemērojama attiecībā uz neatbilstīgiem migrantiem, kuri aizturēti iekšējās pierobežas teritorijās, lai novērstu neatļautu kustību, neizmantojot iekšējo robežkontroli. Pati par sevi tā papildinās esošo sistēmu, kas ļaus atcelt iekšējo robežkontroli. Jaunās procedūras piemērojamība attiecas tikai uz aizturēšanu pie iekšējām robežām, ja neatbilstīgie migranti tiek aizturēti policijas pārrobežu operatīvās sadarbības ietvaros, it īpaši kopīgas patrulēšanas laikā, ņemot vērā, ka kopīgā patrulēšana

nodrošinās abām iesaistītajām dalībvalstīm vienāda līmeņa informāciju par neatbilstīgā migranta aizturēšanu. Pilnībā ievērojot subsidiaritātes un proporcionalitātes principus, priekšlikumā atstāj iespēju noteikt dalībvalstīm to divpusējo sadarbību jautājumos, kas saistīti ar neatļautu kustību, vienlaikus ievērojot ES atgriešanas politikas mērķus, kā noteikts Atgriešanas direktīvā. Priekšlikumā atceļ spēkā esošo divpusējo nolīgumu vai vienošanos nogaidīšanas klauzulu Atgriešanas direktīvas 6. panta 3. punkta nozīmē, ļaujot dalībvalstīm atjaunināt to saturu. Šajā sakarībā dalībvalstīm tiek saglabāta pilna rīcības brīvība, taču tām būtu jāpaziņo Komisijai visi šādi jauni/grozīti nolīgumi un mehānismi. Komisija ir gatava palīdzēt dalībvalstīm, izstrādājot divpusēja nolīguma paraugu, pamatojoties uz klauzulām, kas pašlaik tiek uzskatītas par paraugpraksi, lai novērstu neatļautu kustību, un tas jāpievieno Rokasgrāmatai atgriešanas jautājumos.

Priekšlikumā pilnībā atzīst dalībvalstu suverēnās tiesības atjaunot iekšējo robežkontroli, it īpaši, ja nepieciešams steidzami reaģēt, arī situācijā, kad pastāv Šengenas zonas vispārējās darbības apdraudējums un tādējādi nepieciešama Eiropas līmeņa reakcija. Visbeidzot, tajā pastiprināti aizsardzības pasākumi pret iekšējās robežkontroles vienpusēju pagarināšanu vienkārši saistībā ar apdraudējumu, palielinot prasības par paziņošanu laika gaitā, it īpaši attiecībā uz alternatīvo pasākumu piemērotību.

Priekšlikumā ir saglabāta pieeja, ka iekšējās robežkontroles var uzturēt tikai tik ilgi, cik nepieciešams, proti, tās ir jāatceļ, tiklīdz konstatēto apdraudējumu ir iespējams novērst ar citiem pasākumiem. Attiecīgi — atbildība par esošo termiņu ievērošanu ir dalībvalstu un Komisijas kopīgs pienākums. Jo īpaši dalībvalstīm būtu jāsniedz to konstatēto apdraudējumu apraksts, kas pamato iekšējās robežkontroles atjaunošanu, iesniedzot arī riska novērtējumu, ja robežkontrole tiek pagarināta paredzamā apdraudējuma novēršanai. Tām arī katrā gadījumā atsevišķi būtu jānovērtē, vai pastāvošais apdraudējums joprojām ir tas pats, kas attaisnoja robežkontroles pagarināšanu, vai arī tas ir jauns apdraudējums, par kuru jāsniedz jauns paziņojums. Gan robežkontroles atjaunošanas, gan turpmākās pagarināšanas situācijā dalībvalstīm būtu jāspēj sniegt analīzi, kas apliecina šādu kontroļu nepieciešamību un proporcionalitāti, it īpaši to, kā iekšējās robežkontroles ir piemērotas apdraudējuma novēršanai, kā arī to ietekmi uz personu pārvietošanos telpā bez iekšējās robežkontroles un pārrobežu reģionu darbību. Ja pagarinājums ir saistīts ar paredzamu apdraudējumu, dalībvalstij būtu jāpierāda nepieciešamība saglabāt iekšējo robežkontroli, novērtējot, vai šādas pagarināšanas mērķus iespējams sasniegt ar alternatīviem pasākumiem. Turklāt pagarinājumos saistībā ar paredzamu apdraudējumu, kas pārsniedz sešus mēnešus, jāiekļauj arī riska novērtējums. Komisija un jebkura dalībvalsts, sniedzot atzinumu par nepieciešamību un samērīgumu, var paust savas bažas par robežkontroles izmantojumu. Ja robežkontroles izmantojums pārsniedz 18 mēnešus, šādam Komisijas atzinumam vajadzētu būt obligātam. Robežkontroles atjaunošanu var apspriest pēc Komisijas iniciatīvas vai pēc dalībvalsts pieprasījuma organizētās apspriedēs, lai noskaidrotu paredzētās robežkontroles atjaunošanas lietderību un alternatīvu pasākumu piemērotību, kā arī savstarpējo sadarbību robežkontroles un seku mazināšanas pasākumu jomā. Saskaņā ar šobrīd spēkā esošo kārtību šāda apspriešanās joprojām būtu obligāta situācijā, kad atzinumu ir sniegusi Komisija vai dalībvalsts. Visbeidzot, Eiropas mēroga apdraudējuma gadījumā Komisija un Padome uzņemas atbildību, lai iekšējā robežkontrole tiktu saglabāta tikai tik ilgi, cik nepieciešams, nenosakot nekādus absolūtus termiņus.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Priekšlikums skar regulas grozījumus un attiecīgos grozījumus Atgriešanas direktīvā. Tā kā priekšlikuma galvenie elementi attiecas uz spēkā esošajiem Šengenas Robežu kodeksa

II sadaļas noteikumiem saistībā ar ārējo robežu kontroli un šīs regulas III sadaļas noteikumiem attiecībā uz robežkontroles pagaidu atjaunošanu pie iekšējām robežām, regula būtu vienīgais piemērotais instruments.

3. **EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

- **Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

Neattiecas.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Kā norādīts šim priekšlikumam pievienotā ietekmes novērtējuma 2. pielikumā, no 2020. gada novembra līdz 2021. gada februārim notika **apspriešanās ar ieinteresētajām personām**, un tajā galvenokārt piedalījās mērķtiecīgi atlasītas ieinteresētās personas, izmantojot Šengenas forumu un tematiskos seminārus, kas tika sadalīti atkarībā no tēmām un iesaistītajām pusēm. Tajā piedalījās dalībvalstis, Eiropas Parlaments, pārvadātāji un NVO.

Turklāt tika īstenota **sabiedriskā apspriešana**. Tā tika uzsākta 2021. gada 19. janvārī, un viedokļu iesniegšanas termiņš bija 2021. gada 16. marts.

Komisija savā tīmekļa vietnē³³ četras nedēļas publicēja arī **sākotnējo ietekmes novērtējumu** un saņēma atsauksmes no Francijas, Horvātijas, Ukrainas, kā arī no viena anonīma sūtītāja.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Priekšlikuma pamatā ir pierādījumi, kas savākti Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāta pētījumā “*Covid-19 izraisītās robežu slēgšanas ietekme uz pārrobežu reģioniem — empīrisks ziņojums par laikposmu no 2020. gada marta līdz jūnijam*”³⁴ un “*20 gadījumu izpētes laikposmā no 2020. gada marta līdz jūnijam*”³⁵.

Komisija arī atsaucās uz Eiropas Parlamenta sagatavotajiem pētījumiem par izmaksām Šengenas zonas darbības apturēšanas gadījumā³⁶, dalībvalstu paziņojumiem par robežpārbaudu pagaidu atjaunošanu pie iekšējām robežām un Komisijai nosūtītajā sarakstē pausto sabiedrības reakciju.

- **Ietekmes novērtējums**

Saskaņā ar labāka regulējuma politiku Komisija veica ietekmes novērtējumu³⁷. Ietekmes novērtējumā izvērtēti trīs rīcībpolitikas risinājumi.

³³ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12827-Pagaidu-parbaudes-pie-ieksejam-robezam-grozijumi-Sengenas-Robezu-kodeksa_lv.

³⁴ <https://op.europa.eu/lv/publication-detail/-/publication/46250564-669a-11eb-aeb5-01aa75ed71a1>.

³⁵ <https://op.europa.eu/lv/publication-detail/-/publication/bf14de68-6698-11eb-aeb5-01aa75ed71a1>.

³⁶ Iekšpolitikas ģenerāldirektorāts, Politikas departaments A: Ekonomikas un zinātnes politika, Eiropas Parlamenta Izpētes dienests, Eiropas pievienotās vērtības nodaļa, PE 578.974-2016. gada maijs: “Izmaksas Šengenas zonas darbības apturēšanas gadījumā. Šengenas zonā ieviestās robežkontroles ietekme uz vienoto tirgu”, pasūtītājs — Eiropas Parlamenta Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komiteja,

[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/578974/IPOL_STU\(2016\)578974_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/578974/IPOL_STU(2016)578974_EN.pdf)

³⁷ Sk. pievienoto Komisijas dienestu darba dokumentu.

1. risinājums. Ieteikuma tiesības. Šajā risinājumā tika apsvērti ieteikuma tiesību pasākumi, pamatojoties uz Covid-19 krīzē gūto pieredzi, un citi pasākumi, kas mudinātu pie iekšējām robežām izmantot alternatīvus pasākumus, nevis robežpārbaudes. Tādējādi tas ievēroja Komisijas agrāko pieeju 2016. gada paziņojumā “Atpakaļceļš uz Šengenu — Ceļvedis”³⁸ un ieteikumu par samērīgām policijas pārbaudēm un policijas sadarbību Šengenas zonā³⁹. Šajā risinājumā ir apsvērti arī ieteikuma tiesību pasākumi attiecībā uz pasākumu pie ārējām robežām labāku koordinēšanu krīzes situācijā.

Bija paredzēts, ka konkrētie mērķi tiks sasniegti, izmantojot paziņojumu par Šengenas nākotni (tā saukto *Šengenas stratēģiju*) un, iespējams, attiecīgo ieteikumu (jo īpaši 2017. gada ieteikuma par samērīgām policijas pārbaudēm) atjauninājumus.

2. risinājums. Jaukts risinājums (mērķtiecīgs Šengenas Robežu kodeksa grozījums apvienojumā ar ieteikuma tiesībām). Šī risinājuma mērķis bija atbildēt uz pilsoņu, Eiropas Parlamenta un dalībvalstu kritiku attiecībā uz pašreizējām ilgstošajām pārbaudēm pie iekšējām robežām. Tas arī atbildētu uz aicinājumu no akadēmiskajām aprindām. Bija paredzēts, ka šis risinājums ļaus nodrošināt personu brīvu pārvietošanos Šengenas zonā bez liekiem šķēršļiem, jo tiktu ierobežoti robežpārbaudu pie iekšējām robežām atjaunošanas gadījumi. Attiecībā uz pasākumiem pie ārējām robežām šis risinājums, ņemot vērā norādījumus un ieteikumus, kas pieņemti, reaģējot uz Covid-19, ierosināja izstrādāt “seku mazināšanas pasākumus”, kas būtu jāņem vērā ikreiz, kad robežpārbaudes atjaunošana ir neizbēgama. Turklāt šis risinājums paredzēja pieņemt skaidru juridisku pamatu “ieceļošanas aizlieguma” piemērošanai un atcelšanai ES sabiedrības veselības apdraudējuma gadījumā, lai nodrošinātu vienādu rīcību pie ārējām robežām sabiedrības veselības apdraudējuma situācijā. Pašreizējais priekšlikums ietver idejas, kas izstrādātas saskaņā ar šo risinājumu.

3. risinājums. Jaukts risinājums 2 (būtiskākas izmaiņas Šengenas Robežu kodeksā, apvienojot ar ieteikuma tiesību elementiem). Šajā risinājumā bezrobežu Šengenas zona tika aplūkota kā viena integrāla telpa, kuru nedrīkst sadrumstalot atsevišķu dalībvalstu lēmumi. Ņemot to vērā, tika ierosināts identificētās problēmas risināt tikai ES līmenī, paredzot, ka jebkuram lēmumam par robežpārbaudu atjaunošanu pie iekšējām robežām būtu nepieciešams iepriekšējs kādas ES iestādes apstiprinājums, vai arī vispār atceļot iespēju atjaunot robežpārbaudes pie iekšējām robežām.

Attiecībā uz pasākumu piemērošanu pie ārējām robežām sabiedrības veselības apdraudējuma gadījumā ierosinātie tiesiskās aizsardzības līdzekļi neatšķirtos no 2. risinājuma (jauni ierobežojumi nebūtiskiem ceļojumiem uz ES, kas piemērojami sabiedrības veselības apdraudējuma situācijā).

Ietekmes novērtējuma rezultāts. Pamatojoties uz ietekmes novērtējuma ziņojuma konstatējumiem, 2. risinājums (jauktā pieeja) tiek uzskatīts par vēlamu. Šī izvēle atspoguļo minētā risinājuma labāko kumulatīvo iznākumu attiecībā uz efektivitāti, lietderību un samērīgumu. Tas balstās uz pagātnē gūto pieredzi un vienlaikus ir pietiekami vērienīgs. Tas ņem vērā dalībvalstu viedokļus par robežpārbaudu nozīmi nopietnu apdraudējumu novēršanā un vienlaikus ņem vērā arī ES pilsoņu un citu personu, kuras gūst labumu no robežpārbaudu neesamības pie iekšējām robežām, tiesisko palāvību attiecībā uz Šengenas zonas saglabāšanu,

³⁸ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei un Padomei “Atpakaļceļš uz Šengenu — Ceļvedis” (COM(2016) 120 final, 4.3.2016.).

³⁹ Komisijas Ieteikums (ES) 2017/820 (2017. gada 12. maijs) par samērīgām policijas pārbaudēm un policijas sadarbību Šengenas zonā (C(2017) 3349 (OV L 122, 13.5.2017., 79. lpp.).

kas atvieglo personu pārvietošanos un preču apriti, pateicoties iekšējās robežkontroles neesamībai.

Attiecībā uz ekonomisko ietekmi it īpaši jaunais ārkārtas rīcības plānošanas mehānisms, reaģēšanu uz krīzes situācijām, kas skar vairākas vai visas dalībvalstis, paceļot ES līmenī un pastiprinot alternatīvu pasākumu izmantojumu, kā arī, ja nepieciešams, sekas mazinošus pasākumus, iespējams, atvieglos pārvietošanos un/vai ierobežos iekšējās robežkontroles negatīvo ietekmi uz vienoto tirgu. Šis risinājums kā tāds var būt noderīgs, ierobežojot robežpārbaudu pie iekšējām robežām negatīvo ekonomisko ietekmi, un tādējādi šā risinājuma sniegtie ekonomiskie ieguvumi varētu būt ievērojami. Arī iespēja pieņemt ES mēroga ceļošanas ierobežojumus nebūtiskiem ceļojumiem, kurus piemērotu pie ārējām robežām sabiedrības veselības apdraudējuma situācijā, varētu veicināt šī mērķa sasniegšanu, izslēdzot iespējamu iegānu robežpārbaudu atjaunošanai pie iekšējām robežām.

Šis risinājums arī nodrošina pozitīvu sociālo ietekmi, pateicoties ārkārtas rīcības plānošanai Šengenas zonai un pilnveidotajām “galējā līdzekļa” koncepcijām, kas, domājams, ierobežos robežpārbaudu izmantojumu pie iekšējām robežām.

Ar vēlamu risinājumu nav saistāma nekāda izmērāma ietekme uz vidi.

No otras puses, šis risinājums var radīt relatīvi vislielāko tiešo ietekmi uz administrēšanu. Tas saistīts ar saglabāto iespēju uz laiku atjaunot robežpārbaudes pie iekšējām robežām un pievienot jaunus pienākumus, piemēram, riska novērtējumu, standartizētu paziņojumu par robežpārbaudu atjaunošanu pie iekšējām robežām un pienākumu regulāri par tām ziņot. Tomēr, tā kā šajā risinājumā ierosinātajiem pasākumiem būtu jāpanāk vispārējs robežpārbaudu izmantojuma samazinājums, papildu administratīvais slogs nebūtu liels.

Nav veikta īpaša analīze par ierosinātajiem pasākumiem cīņai ar migrantu instrumentalizāciju, jo priekšlikuma mērķis šajā saistībā ir precizēt piemērojamos noteikumus.

Komisija 2021. gada 19. aprīlī iesniedza ietekmes novērtējumu Regulējuma kontroles padomei. Regulējuma kontroles padome sniedza pozitīvu atzinumu ar piezīmēm. Šie komentāri attiecās uz i) pietiekamu pierādījumu trūkumu par pašreizējo Šengenas Robežu kodeksa svarīgāko pasākumu stiprajām un vajājām pusēm, ii) politikas iespēju un īstenošanas izvēles apraksta nekonkrētību un iii) nepietiekami izstrādātu ietekmes analīzi. Lai atbildētu uz šiem komentāriem, Komisija jo īpaši papildināja kvantitatīvos datus un informāciju par ieinteresēto personu viedokļiem visā ziņojumā, lai stiprinātu izvirzītos kvalitatīvos argumentus attiecībā uz iekšējās robežkontroles atcelšanas priekšrocībām. Tajā skaidrāk izklāstīti 2020. gada procesa trūkumi, raugoties no Šengenas perspektīvas, ES integrētajam krīzes situāciju politiskās reaģēšanas (*IPCR*) mehānismam galvenokārt koncentrējoties uz veselības aprūpes aspektiem, pirms pievērsties citiem aspektiem, piemēram, robežkontrolei, un uzsvērts, ka, lai gan robežkontrole var būt efektīvs instruments, tās pakāpeniska pārtraukšana rada būtiskas problēmas, un detalizētāk parādīts, ka alternatīvi pasākumi ir lētāki nekā robežkontrole, vienlaikus bieži sasniedzot tādu pašu rezultātu. Turklāt Komisija papildināja dažādus paredzētos risinājumus. Visbeidzot, tika iekļauta papildu padziļināta informācija par iepriekšējā 2017. gada priekšlikuma mērķi, sarunās gūto pieredzi un jauno Covid-19 krīzes radīto skatījumu. Papildu informācija par to, kā Regulējuma kontroles padomes ieteikumi ir atspoguļoti ietekmes novērtējuma ziņojumā, ir atrodamā ietekmes novērtējuma I pielikuma 3. punktā.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Saskaņā ar Komisijas Normatīvās atbilstības un izpildes programmu (*REFIT*) visām iniciatīvām, kuru mērķis ir mainīt spēkā esošos ES tiesību aktus, jābūt vērstām uz to, lai vienkāršotu un efektīvāk sasniegtu noteiktos politikas mērķus (t. i., samazinātu nevajadzīgas regulatīvās izmaksas).

Ietekmes analīze liecina, ka vēlamajam risinājumam vajadzētu palīdzēt optimizēt resursu piešķiršanu krīzes gadījumā un ierobežot ar robežpārbaudu atjaunošanu pie iekšējām robežām saistītās izmaksas. Tomēr jāņem vērā, ka jaunais pienākums attiecībā uz riska novērtēšanu, jaunā veidne paziņojumiem par atjaunošanu un ziņošanas pienākumi, kā arī jauni uzdevumi saistībā ar alternatīvu pasākumu izmantojumu var radīt situāciju, kurā kopējais slogs dalībvalstij nesamazināsies, bet dažos gadījumos pat palielināsies.

ES iestādēm rastos papildu pienākumi. Tas skartu spēju veidošanu ES līmenī, lai pieņemtu pamatotus lēmumus par ierobežojumu izmantošanu nebūtiskiem ceļojumiem uz ES pie ārējām robežām, kā arī nepieciešamības gadījumā ārkārtas rīcības plānošanu. Nav sagaidāma liela ietekme uz ES struktūrām un aģentūrām, lai gan neatbilstīgās migrācijas instrumentālizācija varētu novest pie lielākas Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūras iesaistes Eiropas Robežu un krasta apsardzes regulas (ES) 2019/1896⁴⁰ ietvaros, lai palīdzētu dalībvalstīm risināt šo problēmu.

Kopumā šiem papildu uzdevumiem vajadzētu radīt nelielas papildu izmaksas, salīdzinot ar būtisko pozitīvo ietekmi uz krīzes situāciju, kas apdraud Šengenas zonas vispārējo darbību, pārvaldību.

- **Pamattiesības**

Ierosinātais grozījums ievēro Eiropas Savienības Pamattiesību hartā noteiktās pamattiesības un principus, jo īpaši pārvietošanās un uzturēšanās brīvību (45. pants), kā arī patvēruma tiesības (18. pants) un neizraidīšanas principu (19. pants). Šengenas Robežu kodeksa 3., 4. un 7. pantā paredzētos aizsardzības pasākumus turpina piemērot, arī attiecībā uz pasākumiem, kas veikti cīņā ar migrantu instrumentālizāciju no trešo valstu puses. Turklāt attiecībā uz ierosinātajiem pasākumiem migrantu instrumentālizācijas problēmas risināšanai Komisija uzskata, ka dalībvalstīm ir jāievēro vārda brīvība, mediju brīvība un pilsoniskās sabiedrības organizāciju biedrošanās brīvība.

Ierosināto pasākumu mērķis ir risināt problēmas, kuras pašlaik skar šādas tiesības: i) to personu tiesības uz ģimenes dzīvi, kuras likumīgi uzturas ES; ii) tiesības strādāt, izmantot tiesības veikt uzņēmējdarbību un sniegt pakalpojumus jebkurā dalībvalstī; iii) tiesības brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā; iv) tiesības uz privātumu un personas datu aizsardzību.

Lai gan ierobežojumi nebūtiskiem ceļojumiem uz ES neizbēgami vienmēr skars kādas no iepriekš minētajām tiesībām, ierosinātie pasākumi nepalielinās šo ietekmi, jo tie atspoguļo pašlaik spēkā esošos noteikumus, kas pamatojas uz Padomes Ieteikumu (ES) 2020/912 un tāpēc tiek uzskatīti par nepieciešamiem un samērīgiem, ņemot vērā sabiedrības veselības apdraudējumu.

⁴⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1896 (2019. gada 13. novembris) par Eiropas Robežu un krasta apsardzi un ar ko atceļ Regulas (ES) Nr. 1052/2013 un (ES) 2016/1624 (OV L 295, 14.11.2019., 1. lpp.).

Pašreizējā ilgstošā iekšējā robežkontrole un vienpusēja robežkontroles izmantošana kā piesardzības pasākums, īpaši Covid-19 pandēmijas sākumā, ir būtiski ietekmējušas iepriekš minētās pamattiesības. Ierosinātie pasākumi attiecībā uz iekšējām robežām var tikai mazināt šo ietekmi.

Attiecībā uz priekšlikumā atbalstīto alternatīvo pasākumu izmantojumu aizsardzības pasākumi, kas izriet no spēkā esošajiem diskriminācijas aizlieguma pienākumiem saskaņā ar ES un valstu tiesību aktiem, tostarp no ES Pamattiesību hartas 21. panta, kā skaidri apliecināts arī Šengenas Robežu kodeksa 4. pantā un 7. panta 2. punktā, būs pilnībā piemērojami, lai novērstu profilēšanu⁴¹, pamatojoties uz rasi, vai citas nelikumīgas darbības. Šengenas noteikumi varētu veicināt šī mērķa sasniegšanu ar pastiprinātiem uzraudzības pasākumiem, piemēram, Šengenas izvērtēšanas kontekstā.

Attiecībā uz tiesībām uz privātumu un personas datu aizsardzību, kas varētu tikt vairāk apdraudētas monitoringa un uzraudzības tehnoloģiju kontekstā, uz visiem ierosinātajiem pasākumiem attiecas piemērojami ES datu aizsardzības noteikumi. Valsts tiesību akti nosaka juridisko pamatu personas datu apstrādei. Šajā ziņā visi risinājumi nodrošina atbilstošu aizsardzības līmeni iedzīvotājiem un valsts tiesību aktiem, kas nodrošina juridisko pamatu personas datu apstrādei, izmantojot šādas tehnoloģijas.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Ierosinātais grozījums neietekmē ES budžetu.

5. CITI ELEMENTI

• Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība

Šengenas Robežu kodeksa mērķtiecīgo grozījumu izvērtējums saistībā ar reaģēšanu uz apdraudējumu telpai bez kontroles pie iekšējām robežām būs atkarīgs no dalībvalstu sniegtās informācijas.

Ietekmes novērtējuma 11. tabulā ir iekļauts neizsmeļošs kvantitatīvo rādītāju saraksts, kas ierosināti šajā ietekmes novērtējumā noteikto politikas mērķu sasniegšanas uzraudzībai. Šie rādītāji atspoguļo un praksē definē politikas risinājumu panākumus. Tomēr, tā kā piedāvātais risinājums attiecas uz ārkārtas situāciju risināšanu, rādītāju regulāra mērīšana nav iespējama.

Turklāt šis paredzamības trūkums neļauj noteikt fiksētus kvantitatīvus mērķus.

Komisijas tīmekļa vietne https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/schengen/reintroduction-border-control_en, kas informē sabiedrību par spēkā esošajām iekšējām robežpārbaudēm, joprojām paliks galvenais informācijas līdzeklis, kas ļaus pārraudzīt un novērtēt situāciju pie iekšējām robežām. Ņemot vērā juridiskā pamata ierobežojumus pasākumiem pie iekšējām robežām, Komisija nevar izstrādāt atsevišķu instrumentu alternatīvu pasākumu, piemēram, policijas pārbaužu pierobežas teritorijās, izmantojumam. Tomēr alternatīvo pasākumu izmantošanas pie iekšējām robežām nosacījumi

⁴¹ "Profilēšanu" var saprast kā "personu iedalīšanu kategorijās, pamatojoties personiskajām iezīmēm. Šīs iezīmes var būt "nemaināmas" (piemēram, vecums vai augums) vai "maināmas" (piemēram, apģērbs, ieradumi, izvēles un citi uzvedības elementi). Profilēšana ietver datu iegūšanu, klasificējot personas, "pamatojoties uz dažām to novērojamajām iezīmēm, lai ar noteiktu kļūdas iespējamību izsecinātu citas [iezīmes], kuras nav novērojamas".

(policijas pārbaudes / jaunās tehnoloģijas) tiks uzraudzīti Šengenas izvērtēšanas mehānisma ietvaros, tostarp jebkādi iespējamie apmeklējumi uz vietas pie iekšējām robežām un pārkāpumu procedūras.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Priekšlikumā ir četri noteikumi. Ar 1. pantu tiek ieviesti grozījumi Šengenas Robežu kodeksā. Tā 2. pantā paredzēts Atgriešanas direktīvu 2008/115/EK grozīt tā, lai: i) atspoguļotu jauno procedūru, kas ļauj nekavējoties pārvietot neatbilstīgos migrantus, kuri aizturēti pie iekšējām robežām policijas pārrobežu operatīvās sadarbības ietvaros, uz kaimiņos esošo dalībvalsti, un ko ierosināts iekļaut Šengenas Robežu kodeksā; ii) svītrotu no Atgriešanas direktīvas 6. panta 3. punkta nogaidīšanas klauzulu; iii) noteiktu pienākumu dalībvalstīm ziņot Komisijai visus šādus jaunus nolīgumus/vienošanos dokumentus un esošo nolīgumu/vienošanos grozījumus. Tā 3. pantā ir noteikts Atgriešanas direktīvas grozījumu transponēšanas termiņš. Tā 4. pantā ir noteikti regulas spēkā stāšanās nosacījumi un iedarbība.

1. pants. Izmaiņas Šengenas Robežu kodeksā.

Šengenas Robežu kodeksa **2. pants** ir grozīts, lai mainītu “robežuzraudzības” definīciju un atspoguļotu vajadzīgās definīcijas šādiem jēdzieniem: “migrantu instrumentālācija”, “būtiski ceļojumi” un “nebūtiski ceļojumi”, kas pirmo reizi ir iekļauti Šengenas Robežu kodeksā, kā arī “transporta mezgli”. Šīs definīcijas ir pievienotas, lai labāk atspoguļotu dalībvalstu pienākumus veikt ārējo robežuzraudzību, tostarp preventīvus pasākumus.

Tā **5. pants** ir grozīts, lai precizētu, kādus pasākumus dalībvalstis var piemērot savās robežšķērsošanas vietās, saskaroties ar migrantu instrumentālāciju.

Tā **13. pants** ir grozīts, lai precizētu, kādus pasākumus dalībvalstis var piemērot, pildot ar robežuzraudzību saistītos uzdevumus pie savām ārējām robežām saistībā ar migrantu instrumentālāciju, kā arī tos, kas izriet no 5. panta.

Tā **21.a pants** ir pievienots, lai radītu pamatu vienādei ierobežojumu nebūtiskiem ceļojumiem uz Eiropas Savienību piemērošanai pie ārējām robežām slimības, kas potenciāli var izvērsties epidēmijā, situācijā. Šis noteikums piešķir Padomei pilnvaras, pamatojoties uz Komisijas priekšlikumu, šajā saistībā pieņemt īstenošanas regulu. Tas nosaka visus šāda lēmuma pieņemšanai nepieciešamos parametrus un paredz drošības pasākumus attiecībā uz ES pilsoņiem, pastāvīgajiem iedzīvotājiem, kā arī personām, kuras veic būtiskas funkcijas.

Tā **23. pants** ir grozīts, lai precizētu pierobežas teritorijās atļauto pārbaužu veidus. Ierosinātajos grozījumos precizēts, ka pārbaudēm, kas tiek veiktas pierobežas teritorijās, izmantojot monitoringa un uzraudzības tehnoloģijas, nav robežkontrolei līdzvērtīgas ietekmes. Tāpat arī no Šengenas Robežu kodeksa viedokļa būtu jāatļauj to personu pasažieru datu pārbaude, kuras ceļo telpā bez kontroles pie iekšējām robežām, attiecīgajās datubāzēs, ja tas iespējams saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem.

Jaunajā **23.a pantā** ir noteikta procedūra, kādā policijas pārrobežu operatīvās sadarbības ietvaros pie iekšējām robežām aizturētos neatbilstīgos migrantus pārvietotu tieši uz dalībvalstīm, no kurām tie ieradušies. Tas papildina noteikumus, kas piemērojami saskaņā ar Atgriešanas direktīvu, kā nepieciešams papildu pasākums telpā bez iekšējās robežkontroles. Tas paredz iespēju dalībvalstīm pārvietot personas, kurām nav tiesību ieceļot vai uzturēties, ievērojot pienākumu uzņemt šādas personas, kas aizturētas pie iekšējām robežām policijas pārrobežu operatīvās sadarbības, piemēram, kopīgu policijas patruļu, ietvaros, ja ir skaidras norādes, ka attiecīgā persona tikko šķērsojusi iekšējo robežu. Šādas norādes var būt derīgu personas identitāti vai tiesības uzturēties dalībvalstī apliecināšu dokumentu trūkums,

reģistrācija *Eurodac* citā dalībvalstī vai nesen izrakstīti rēķini citā dalībvalstī. Šengenas Robežu kodeksa jaunajā pantā un jaunajā XII pielikumā ir noteikta šādos gadījumos piemērojamā procedūra.

Grozītajā **24. pantā**, ņemot vērā 23. pantā izdarītos grozījumus, precizēts, ka monitoringa un uzraudzības tehnoloģiju izmantojums sauszemes robežšķērsošanas vietās kopā ar aizsardzības pasākumiem var pamatot ātruma ierobežojumus vai citus šķēršļus autoceļu šķērsošanas vietās pie iekšējām robežām.

Tā **25. pantā** ir paredzēts vispārējs regulējums, ko piemēro iekšējās robežkontroles atjaunošanai pie iekšējām robežām. Tajā ir sniegti piemēri apdraudējumu veidiem, kuru rezultātā var tikt vienpusēji atjaunota robežkontrole pie iekšējām robežām, un apstākļiem, kādos iekšējo robežkontroli var pagarināt.

Tā **25.a pantā** ir paredzēta procedūra, kas piemērojama dalībvalstu vienpusējai iekšējās robežkontroles atjaunošanai, reaģējot gan uz neparedzamiem, gan paredzamiem notikumiem.

Tā **26. pantā** ir precizēti kritēriji, kas dalībvalstīm būtu jāņem vērā un jāatspoguļo turpmākajā paziņojumā par iekšējo robežkontroli. Šajā ziņā tas kā jaunums palielina ietekmi uz pārrobežu reģioniem. Noteikums izvirza atšķirīgas prasības attiecībā uz situācijām, kad robežkontrole tiek atjaunota pirmo reizi un kad robežkontrole tiek pagarināta paredzama apdraudējuma dēļ, lai ņemtu vērā to, ka iekšējās robežkontroles uzturēšanas nosacījumiem laika gaitā ir jākļūst stingrākiem atbilstīgi proporcionalitātes principam. Šajā pantā ir ieviests arī tādu pasākumu jēdziens, kas mazina robežkontroles atjaunošanas radīto ietekmi un kuri būtu attiecīgi jāpiemēro.

Tā **27. pantu** aizstāj ar jaunu, kas veltīts ziņošanai par robežkontroles pagaidu atjaunošanu vai pagarināšanu pie iekšējām robežām. Tajā arī noteikts pienākums iesniegt riska novērtējumu gadījumā, ja iekšējā robežkontrole tiek pagarināta saistībā ar paredzamu apdraudējumu.

Tā **27.a pantā** ir precizēts, kādos gadījumos Komisijai un attiecīgajām dalībvalstīm būtu jāapspriežas, un precizēti apstākļi, kādos varētu vai vajadzētu sniegt atzinumu par iekšējās robežkontroles nepieciešamību un proporcionalitāti.

Tā **28. pants** tiek aizstāts ar jaunu noteikumu, ar ko izveido īpašu Šengenas zonas aizsardzības mehānismu gadījumiem, kad nopietns apdraudējums sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai vienlaikus skar lielāko daļu dalībvalstu, tādējādi apdraudot telpas bez iekšējās robežkontroles vispārējo darbību. Šis noteikums pilnvaro Padomi, pamatojoties uz Komisijas priekšlikumu, pieņemt īstenošanas lēmumu par koordinētu pieeju nopietnajam apdraudējumam, kas vienlaikus konstatēts lielākajā daļā dalībvalstu, un tas aizstātu visus spēkā esošos valsts pasākumus. Padomes lēmums ir regulāri jāpārskata pēc Komisijas ierosinājuma nolūkā pagarināt, grozīt vai atcelt pieņemtos pasākumus.

Tā **31. pants** ir grozīts, lai noteiktu vispārīgus noteikumus attiecībā uz Eiropas Parlamenta un Padomes informāciju, kurus piemēro saskaņā ar visiem četriem mehānismiem.

Tā **33. pants** ir grozīts, lai nošķirtu pienākumu ziņot par robežkontroles atjaunošanu pie iekšējām robežām no šādas kontroles atcelšanas. Tajā ir arī sniegta sīkāka informācija par elementiem, kas jāiekļauj Komisijas ikgadējā ziņojumā par telpas bez iekšējām robežām darbību un sadarbību ar aģentūrām šajā saistībā.

Grozītais Šengenas Robežu kodeksa **39. pants** papildina ierosinātās regulas **2. pantu** un paredz dalībvalstīm pienākumu ziņot Komisijai pārrobežu reģionus, lai noteiktu jebkādu seku

mazinošo pasākumu tvērumu, kas paredzami īstenošanas regulā saskaņā ar 28. pantu, un jomas, kas jāņem vērā, novērtējot ietekmi saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksa 26. pantu.

Lai, piemērojot Šengenas Robežu kodeksa 26. un 28. pantu, labāk ņemtu vērā pārrobežu reģionu intereses, jaunajā **42.b pantā** noteikts, ka dalībvalstīm ir jāpaziņo Komisijai izraudzītie pārrobežu reģioni.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,**ar ko groza Regulu (ES) 2016/399 par Savienības Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 77. panta 2. punkta b) un e) apakšpunktu un 79. panta 2. punkta c) apakšpunktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību ("LES") 3. panta 2. punktu Savienība ir brīvības, drošības un tiesiskuma telpa bez iekšējām robežkontrolēm, kur personu brīva pārvietošanās ir nodrošināta saistībā ar piemērotiem pasākumiem, kas attiecas uz ārējo robežu kontroli, patvēruma meklētājiem, imigrāciju un noziedzības novēršanu un apkarošanu.
- (2) Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 9. marta Regulā (ES) 2016/399 ("Šengenas Robežu kodekss")⁴² ir paredzēti noteikumi, kas reglamentē personu pārvietošanos uz telpu bez kontroles pie iekšējām robežām ("Šengenas zona") un no tās, kā arī starp dalībvalstīm, kuras piedalās Šengenas zonā.
- (3) Pēdējos gados Šengenas zona saskārusies ar nepieredzētām problēmām, kas pēc savas būtības skāra vairāk nekā vienas dalībvalsts teritoriju. Šādas problēmas izcēla to, ka sabiedriskās kārtības un drošības saglabāšana Šengenas zonā ir kopīga atbildība, kas prasa kopēju un saskaņotu rīcību starp dalībvalstīm un Savienības līmenī. Tās arī izcēla trūkumus esošajos noteikumos, kas regulē Šengenas zonas darbību gan pie ārējām, gan iekšējām robežām, un nepieciešamību izveidot spēcīgāku un stabilāku sistēmu, kas ļauj daudz efektīvāk reaģēt uz problēmām, ar ko saskaras Šengenas zona.
- (4) Robežkontrole pie ārējām robežām notiek ne tikai to dalībvalstu interesēs, pie kuru ārējām robežām tā tiek veikta, bet visu to dalībvalstu, kuras ir atcēlušas iekšējo robežkontroli, un Savienības interesēs kopumā. Dalībvalstīm ir jānodrošina augsti standarti savu ārējo robežu pārvaldībā, tostarp, izmantojot pastiprinātu sadarbību starp robežsardzi, policiju, muitu un citām attiecīgajām iestādēm. Savienība sniedz aktīvu atbalstu, nodrošinot finansējumu aģentūrām, jo īpaši Eiropas Robežu un krasta apsardzei, un pārvaldot Šengenas izvērtēšanas mehānismu. Attiecībā uz ārējām

⁴² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/399 (2016. gada 9. marts) par Savienības Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (Šengenas Robežu kodekss) (OV L 77, 23.3.2016., 1. lpp.).

robežām piemērojami noteikumi ir jāpastiprina, lai labāk reaģētu uz jaunajām problēmām, kas nesen radušās pie ārējām robežām.

- (5) Covid-19 pandēmija ir pastiprinājusi nepieciešamību Savienībai būt labāk sagatavotai, reaģējot uz krīzes situācijām pie ārējām robežām saistībā ar slimībām, kas potenciāli var izvērsties epidēmijā un apdraudēt sabiedrības veselību. Covid-19 pandēmija ir parādījusi, ka cīņā ar sabiedrības veselības apdraudējumu var būt nepieciešami vienoti noteikumi attiecībā uz ierobežojumiem trešo valstu pilsoņu ceļojumiem uz Eiropas Savienību. Nekonsekventu un atšķirīgu pasākumu pieņemšana pie ārējām robežām šādu apdraudējumu novēršanai negatīvi ietekmē visas Šengenas zonas darbību, samazina paredzamību ceļotājiem no trešām valstīm, kā arī tiešus personiskus kontaktus ar cilvēkiem no trešām valstīm. Lai sagatavotu Šengenas zonu turpmākām salīdzināma mēroga problēmām saistībā ar sabiedrības veselības apdraudējumiem, ir jāizveido jauns mehānisms, kas ļautu savlaicīgi pieņemt un atcelt saskaņotus pasākumus Savienības līmenī. Jaunā procedūra pie ārējās robežas būtu jāpieņem situācijā, kad pastāv infekcijas slimība, kas potenciāli var izvērsties epidēmijā, kā to norādījis Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs vai Komisija. Šim mehānismam būtu jāpapildina procedūras, kuras ierosinātas Eiropas Parlamenta un Padomes priekšlikumā regulai par nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem⁴³, jo īpaši sabiedrības veselības ārkārtas situācijas atzīšanas gadījumā, un pārskatītās Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra pilnvaras⁴⁴.
- (6) Mehānismam būtu jāparedz, ka Padome pēc Komisijas priekšlikuma pieņem regulu, ar ko nosaka ierobežojumus ceļojumiem, tostarp iecelšanas ierobežojumus un citus nepieciešamos pasākumus ceļojumiem uz Eiropas Savienību, kā arī nosacījumus šo ierobežojumu atcelšanai. Ņemot vērā šādu pasākumu, kas attiecas uz tiesībām ieceļot dalībvalstu teritorijā, politiski sensitīvo raksturu, Padomei būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras pieņemt šādu regulu pēc Komisijas priekšlikuma.
- (7) Svarīgi, ka saskaņā ar piemērojamajiem Savienības un starptautiskajos tiesību aktos noteiktajiem pienākumiem Savienības pilsoņiem un trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri saskaņā ar nolīgumiem starp Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un konkrētajām trešām valstīm, no otras puses, ir tiesīgi izmantot tādas pašas tiesības uz pārvietošanās brīvību, kādas ir Savienības pilsoņiem, kā arī viņu ģimenes locekļiem, vienmēr būtu jāļauj ieceļot Savienībā. Arī Savienības iedzīvotājiem vienmēr būtu jāļauj atgriezties Savienībā. Aktā būtu jāiekļauj visi nepieciešamie elementi, lai nodrošinātu, ka ierobežojumi ceļojumiem ir efektīvi, mērķtiecīgi, nediskriminējoši un samērīgi attiecībā uz mainīgo epidemioloģisko situāciju. Vajadzības gadījumā tajā būtu jāprecizē visas ceļotāju kategorijas, kuru ceļojumiem nepiemērotu iecelšanas ierobežojumus. Papildus vai alternatīvi tiesību aktā būtu jānorāda visi ģeogrāfiskie apgabali vai trešās valstis, no kurām ceļošanai var piemērot īpašus pasākumus, pamatojoties uz objektīvu metodiku un tiem piemērojamiem kritērijiem, kuros jo īpaši būtu jāiekļauj epidemioloģiskā situācija. Aktā varētu precizēt nosacījumus, saskaņā ar kuriem ceļošana var tikt atļauta, piemēram, testēšana, karantīna, pašizolācija vai citi piemēroti pasākumi, piemēram, nepieciešamība aizpildīt pasažieru lokalizācijas veidlapu vai citu kontaktu izsekošanas rīku, jo īpaši ņemot vērā jebkādas Savienības sistēmas, kas izstrādātas, lai atvieglotu ceļošanu drošos apstākļos, piemēram, digitālo sertifikātu sistēmas. Attiecīgā gadījumā instruments varētu arī izveidot mehānismu,

⁴³ COM(2020) 727.

⁴⁴ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 851/2004, ar ko izveido Eiropas Slimību profilakses un kontroles centru (COM(2020) 726).

kas ļauj īstenot papildu pasākumus, ja epidemioloģiskā situācija krasi pasliktinās vienā vai vairākos ģeogrāfiskajos apgabalos.

- (8) Tāpat Savienības tiesību aktos ir nepieciešams pastiprināt noteikumus un aizsardzības pasākumus, kas ļautu dalībvalstīm ātri rīkoties, lai novērstu migrantu instrumentalizācijas gadījumus. Šāda instrumentalizācija būtu jāsaprot kā tāda, kas attiecināma uz situāciju, kad trešā valsts izraisa neatbilstīgas migrācijas plūsmas uz Savienību, aktīvi veicinot vai atvieglojot trešo valstu valstspiederīgo ierašanos pie dalībvalstu ārējām robežām, ja šādas darbības liecina par nodomu destabilizēt Savienību kopumā vai atsevišķu dalībvalsti un ja šādu darbību raksturs var apdraudēt būtiskas valsts funkcijas, arī tās teritoriālo integritāti, likumības un kārtības uzturēšanu vai valsts drošības aizsardzību.
- (9) Migrantu instrumentalizācija var attiekties uz situācijām, kad trešā valsts ir aktīvi veicinājusi trešo valstu valstspiederīgo neatbilstīgu ceļošanu uz savu teritoriju vai vai atvieglojusi šādu viņu ceļošanu, lai sasniegtu dalībvalstu ārējo robežu, bet tā var attiekties arī uz trešo valstu valstspiederīgo, kuri jau atrodas šajā trešajā valstī, neatbilstīgas ceļošanas aktīvu veicināšanu vai atvieglošanu. Migrantu instrumentalizācija var arī ietvert piespiedu līdzekļu piemērošanu, kuru mērķis ir neļaut trešo valstu valstspiederīgajiem atstāt tās trešās valsts pierobežas teritorijas, kura īsteno instrumentalizāciju, dodoties citā virzienā, nevis caur dalībvalsti.
- (10) Savienībai būtu jāmobilizē visi instrumenti tās diplomātisko, finanšu un operatīvo pasākumu klāstā, lai atbalstītu dalībvalstis, kuras saskaras ar instrumentalizāciju. Savienības vai attiecīgās dalībvalsts diplomātiskajiem centieniem kā instrumentalizācijas problēmas risināšanas līdzekļiem būtu jāpiešķir prioritāte. Vajadzības gadījumā Savienība tos var papildināt nosakot piemērotus ierobežojošus pasākumus.
- (11) Vienlaikus papildus šiem pasākumiem ir tikpat svarīgi vēl vairāk pastiprināt spēkā esošos noteikumus attiecībā uz ārējo robežu kontroli un robežuzraudzību. Lai vēl vairāk palīdzētu dalībvalstij, kura saskaras ar migrantu instrumentalizāciju, Regula (ES) XXX/XXX papildina noteikumus par robežkontroli, paredzot īpašus pasākumus patvēruma un atgriešanas jomā, vienlaikus ievērojot attiecīgo personu pamattiesības un jo īpaši nodrošinot patvēruma tiesības un ANO aģentūrām un citām attiecīgajām organizācijām sniedzot nepieciešamo palīdzību.
- (12) Jo īpaši instrumentalizācijas situācijā attiecīgajai dalībvalstij nepieciešamības gadījumā būtu jānodrošina iespēja ierobežot satiksmi pierobežā līdz minimumam, slēdzot noteiktas robežšķērsošanas vietas, vienlaikus garantējot patiesu un efektīvu piekļuvi starptautiskās aizsardzības procedūrām. Jebkurā šādā lēmumā būtu jāņem vērā, vai Eiropadome ir atzinusi, ka Savienība vai viena vai vairākas tās dalībvalstis saskaras ar migrantu instrumentalizāciju. Turklāt jebkādiem šādiem ierobežojumiem būtu pilnībā jāņem vērā Savienības pilsoņu, trešo valstu valstspiederīgo, kuriem ir tiesības brīvi pārvietoties saskaņā ar starptautisku nolīgumu, un trešo valstu valstspiederīgo, kuri ir pastāvīgie iedzīvotāji saskaņā ar valsts vai Savienības tiesību aktiem vai kuri ir ilgtermiņa vīzu turētāji, kā arī viņu attiecīgo ģimenes locekļu tiesības. Šādi ierobežojumi būtu arī jāpiemēro tā, lai tiktu ievērotas ar piekļuvi starptautiskajai aizsardzībai saistītās saistības, jo īpaši *neizraidīšanas* princips.
- (13) Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra palīdz dalībvalstīm īstenot ārējo robežu pārvaldības operacionālos aspektus, tostarp informācijas apmaiņu, aprīkojuma nodrošināšanu, spēju palielināšanu un apmācību valstu robežsargiem, mērķorientētu informēšanu un riska analīzi, kā arī pastāvīgo korpusu izvietojumu. Aģentūras jaunās

pilnvaras sniedz ievērojamas iespējas atbalstīt robežkontroles darbības, tostarp pārbaudes un atgriešanas operācijas un ātrās reaģēšanas robežapsardzes pasākuma un/vai operācijas personu atgriešanas nodrošināšanai uzsākšanu pēc attiecīgās uzņēmējas dalībvalsts pieprasījuma un tās teritorijā.

- (14) Saskaņā ar Regulas (ES) 2019/1896 41. panta 1. punktu Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūras izpilddirektoram ir jāiesaka dalībvalstij pieprasīt Aģentūrai sākt, veikt vai pielāgot Aģentūras atbalstu, lai novērstu identificētos apdraudējumus un problēmas pie ārējām robežām, ja ir izpildīti minētajā noteikumā paredzētie nosacījumi. Vajadzība pēc Aģentūras atbalsta jo īpaši var kļūt acīmredzama situācijās, kad Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra ir veikusi īpašu neaizsargātības novērtējumu saistībā ar migrantu instrumentalizāciju. Izpilddirektoram, pamatojoties uz neaizsargātības novērtējuma rezultātiem, vai gadījumos, ja vienam vai vairākiem ārējās robežas posmiem ir piešķirts kritisks ietekmes līmenis, un ņemot vērā attiecīgos elementus dalībvalsts ārkārtas rīcības plānā, Aģentūras riska analīzi un Eiropas situācijas attēla analīzes slāni, būtu jāiesaka attiecīgajai dalībvalstij pieprasīt Aģentūrai sākt, veikt vai pielāgot Aģentūras atbalstu saskaņā ar Regulas (ES) 2019/1896 41. panta 1. punktu. Šī izpilddirektora kompetence neskar vispārējo atbalstu, ko Aģentūra var sniegt dalībvalstīm.
- (15) Turklāt migrantu instrumentalizācijas gadījumā attiecīgajai dalībvalstij būtu jāpastiprina robežkontrole, tostarp vajadzības gadījumā veicot papildu pasākumus nelikumīgas robežšķērsošanas novēršanai un izvietojot papildu resursus un tehniskos līdzekļus robežu neatļautas šķērsošanas novēršanai. Šādi tehniskie līdzekļi var ietvert modernās tehnoloģijas, tostarp dronus un kustības sensorus, kā arī mobilās vienības. Šādu tehnisko līdzekļu, jo īpaši tādu tehnoloģiju, kas spēj vākt personas datus, izmantojumam ir jābalstās skaidri definētos valsts tiesību aktu noteikumos un jānorit atbilstīgi šiem noteikumiem.
- (16) Komisijai būtu jāsaņem pilnvaras saskaņā ar šo regulu pieņemtajos deleģētajos aktos noteikt atbilstošus robežuzraudzības standartus, it īpaši attiecībā uz jaunajām tehnoloģijām, ko dalībvalstis var izmantot, vienlaikus ņemot vērā robežu veidu (sauszemes, jūras vai gaisa), ietekmes līmeņus, kādi piešķirti katram ārējās robežas posmam saskaņā ar Regulas (ES) 2019/1896 34. pantu, un citus attiecīgos faktorus, kā konkrētu reaģēšanu migrantu instrumentalizācijas situācijās.
- (17) Telpā bez iekšējās robežkontroles personām vajadzētu būtu iespējai brīvi un droši pārvietoties starp dalībvalstīm. Šajā saistībā būtu jāprecizē, ka kontroles aizliegums pie iekšējām robežām neietekmē dalībvalstu kompetenci to teritorijā, arī pie iekšējām robežām, veikt pārbaudes citiem mērķiem, nevis robežkontrolei. Jo īpaši būtu jāprecizē, ka valstu kompetentās iestādes, tostarp veselības aizsardzības vai tiesībaizsardzības iestādes, principā var brīvi veikt pārbaudes, īstenojot valsts tiesību aktos paredzētās publiskās pilnvaras.
- (18) Lai gan iekšējās robežkontroles aizliegums attiecas arī uz pārbaudēm ar līdzvērtīgu iedarbību, kompetento iestāžu veiktās pārbaudes nevajadzētu uzskatīt par līdzvērtīgām robežpārbaudēm, ja to mērķis nav robežkontrole, ja to pamatā ir vispārēja informācija un kompetento iestāžu pieredze attiecībā uz iespējamiem sabiedriskās drošības vai sabiedriskās kārtības apdraudējumiem, tostarp gadījumos, kad to mērķis ir apkarot neatbilstīgu atrašanos vai uzturēšanos un ar neatbilstīgu migrāciju saistītos pārrobežu noziegumus, ja tās ir izstrādātas un izpildītas tā, ka tās nepārprotami atšķiras no sistemātiskām personu pārbaudēm pie ārējām robežām, un ja tās tiek veiktas transporta

mezglos, piemēram, ostās, dzelzceļa stacijās vai autoostās un lidostās, vai tieši pasažieru pārvadājumos un ja to pamatā ir riska analīze.

- (19) Lai gan neatbilstīgas migrācijas plūsmas pašas par sevi nebūtu jāuzskata par apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai, var būt nepieciešami papildu pasākumi Šengenas zonas darbības nodrošināšanai.
- (20) Cīņa pret nelikumīgu atrašanos vai uzturēšanos un ar neatbilstīgu migrāciju saistītu pārrobežu noziedzību, piemēram, cilvēku tirdzniecību, migrantu kontrabandu un dokumentu viltošanu un citus pārrobežu noziedzības veidus, it īpaši varētu ietvert pasākumus, kas ļauj pārbaudīt identitāti, valstspiederību un personas uzturēšanās atļaujas statusu, ja šādas pārbaudes netiek veiktas sistemātiski un ir balstītas riska analīzē.
- (21) Moderno tehnoloģiju izmantošana, lai uzraudzītu satiksmes plūsmas, it īpaši uz automaģistrālēm un citiem svarīgiem autoceļiem, ko nosaka dalībvalstis, var palīdzēt novērst apdraudējumus sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai. Iekšējās robežkontroles aizliegums nav jāsaprot kā liegums likumīgi īstenot policijas vai citas publiskās pilnvaras veikt pārbaudes iekšējās pierobežas teritorijās. Tas ietver pārbaudes, izmantojot tādas monitoringa un uzraudzības tehnoloģijas, kuras parasti izmanto teritorijā vai kuru pamatā ir riska novērtējums iekšējās drošības aizsardzībai. Tāpēc šādu tehnoloģiju izmantojumu pārbaudēs nevajadzētu uzskatīt par līdzvērtīgu robežkontrolei.
- (22) Lai šādas tehnoloģijas būtu efektīvas, autoceļu šķērsošanas vietās vajadzētu būt iespējai piemērot samērīgus ātruma ierobežojumus.
- (23) Robežkontroles aizliegumam pie iekšējām robežām nevajadzētu ierobežot citos Savienības tiesību aktos paredzēto pārbaudžu veikšanu. Tādēļ šajā regulā paredzētajiem noteikumiem nevajadzētu skart piemērojamos noteikumus attiecībā uz pasažieru datu pārbaudēm attiecīgajās datubāzēs pirms ierašanās.
- (24) Jānodrošina, ka dalībvalstu veiktās pārbaudes, īstenojot to valsts kompetences, pilnībā atbilst telpai bez iekšējās robežkontroles. Saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas judikatūru — jo plašākas ir norādes, ka dalībvalstu veiktajām pārbaudēm savās pierobežas teritorijās ir līdzvērtīga ietekme kā robežkontrolei, ņemot vērā šādu pārbaudžu mērķi, to teritoriālo darbības jomu un iespējamās atšķirības salīdzinājumā ar pārbaudēm, kas tiek veiktas pārējā attiecīgās dalībvalsts teritorijā, jo lielāka ir vajadzība pēc stingriem un sīki izstrādātiem noteikumiem un ierobežojumiem, kuros izklāstīti nosacījumi, kā dalībvalstis drīkst izmantot savas policijas pilnvaras pierobežas teritorijā.
- (25) Ir jāīsteno pasākumi, lai novērstu tādu trešo valstu valstspiederīgo neatļautu kustību, kuri nelikumīgi uzturas telpā bez iekšējās robežkontroles. Lai stiprinātu Šengenas zonas darbību, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai īstenot papildu pasākumus cīņā ar nelikumīgu pārvietošanos starp dalībvalstīm un nelikumīgas uzturēšanās apkarošanai. Ja dalībvalsts tiesībaizsardzības iestādes policijas pārrobežu operatīvās sadarbības ietvaros aiztur trešo valstu valstspiederīgos, kuri nelikumīgi uzturas pie iekšējām robežām, šīm iestādēm vajadzētu būt iespējai atteikt šādām personām tiesības ieceļot vai palikt to teritorijā un pārvietot šīs personas uz dalībvalsti, no kuras tās ieceļojušas. Dalībvalstij, no kuras persona ir tiešā ceļā ieradusies, savukārt būtu jāuzņem aizturētie trešo valstu valstspiederīgie.
- (26) Procedūrai, saskaņā ar kuru dalībvalsts var pārvietot aizturētos trešo valstu valstspiederīgos, kuri dalībvalstī uzturas nelikumīgi, uz dalībvalsti, no kuras šī persona

tiešā ceļā ieradusies, būtu jānoris ātri, taču tai ir jāpiemēro aizsardzības pasākumi un tā jāizpilda, pilnībā ievērojot Pamattiesību hartas 21. pantā nostiprinātās pamattiesības un nediskriminācijas principu, lai novērstu profilēšanu pēc rases. Iestādēm vajadzētu būt iespējai pārbaudīt tām tūlītēji pieejamo atbilstīgo informāciju par attiecīgo personu kustību. Šāda informācija var ietvert objektīvus elementus, kas ļautu iestādēm secināt, ka persona nesen ir ceļojusi no citas dalībvalsts, piemēram, dokumentus, tostarp kvītis vai rēķinus, kas apliecina nesenu ieceļošanu no citas dalībvalsts. Trešo valstu valstspiederīgajiem, uz kuriem attiecas pārvietošanas procedūra, būtu jāsaņem rakstisks pamatots lēmums. Lai gan lēmumam vajadzētu būt nekavējoties izpildāmam, trešās valsts valstspiederīgajam būtu jānodrošina efektīvs tiesiskās aizsardzības līdzeklis, ļaujot pārsūdzēt pārvietošanas lēmumu vai lūgt to pārskatīt. Šim līdzeklim nevajadzētu būt ar apturošu efektu.

- (27) Šajā regulā paredzētajai pārvietošanas procedūrai nevajadzētu skart dalībvalstu esošo iespēju atgriezt neatbilstīgus trešo valstu valstspiederīgos saskaņā ar divpusējiem nolīgumiem vai vienošanos dokumentiem, kā minēts Direktīvas 2008/115/EK (“Atgriešanas direktīva”) 6. panta 3. punktā, ja šādas personas tiek atklātas teritorijā, kas neatrodas iekšējo robežu tuvumā. Lai atvieglotu šādu nolīgumu piemērošanu un papildinātu mērķi aizsargāt telpu bez iekšējām robežām, dalībvalstīm būtu jānodrošina iespēja noslēgt jaunus nolīgumus vai vienošanās, kā arī atjaunināt esošos. Komisijai būtu jāziņo visas šādas jauno nolīgumu vai vienošanos izmaiņas vai atjauninājumi. Ja dalībvalsts ir uzņēmusi atpakaļ trešās valsts valstspiederīgo saskaņā ar šajā regulā paredzēto procedūru vai pamatojoties uz divpusēju nolīgumu vai vienošanos, attiecīgajai dalībvalstij būtu jāpieprasa izsniegt atgriešanas lēmumu atbilstīgi Atgriešanas direktīvai. Tāpēc, lai nodrošinātu konsekvenču starp jaunajām šajā regulā paredzētajām procedūrām un spēkā esošajiem noteikumiem par trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, ir nepieciešams mērķtiecīgs Atgriešanas direktīvas 6. panta 3. punkta grozījums.
- (28) Izņēmuma gadījumos, lai novērstu apdraudējumu Šengenas zonai, dalībvalstīm var nākties īstenot pasākumus pie iekšējām robežām. Dalībvalstis joprojām ir kompetentas noteikt nepieciešamību uz laiku atjaunot vai pagarināt robežkontroli. Saskaņā ar spēkā esošajiem noteikumiem kontroles atjaunošana pie iekšējām robežām ir paredzēta apstākļos, kad vienā dalībvalstī uz ierobežotu laiku pastāv nopietns apdraudējums tās iekšējai drošībai vai sabiedriskajai kārtībai. Jo īpaši terorisms un organizētā noziedzība, plaša mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācijas vai plaša mēroga vai augsta līmeņa starptautiski pasākumi, piemēram, sporta, profesionālie vai politiskie pasākumi, var radīt nopietnu apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai.
- (29) Turklāt nopietnu apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai var radīt arī plaša mēroga neatļauta neatbilstīgu migrantu kustība starp dalībvalstīm gadījumos, kad tā rada spiedienu uz atbildīgo valsts dienestu kopējiem resursiem un spējām, ja citi līdzekļi, kas paredzēti šajā regulā, nav pietiekami, lai risinātu minēto ienākošo plūsmu un kustības jautājumu. Šajā saistībā dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai paļauties uz objektīviem un kvantitatīviem ziņojumiem par neatļautu kustību, kad vien tie ir pieejami, it īpaši, ja kompetentās Savienības aģentūras tos regulāri sagatavo atbilstīgi savām attiecīgajām pilnvarām. Dalībvalstij vajadzētu būt iespējai izmantot aģentūru sniegto informāciju, riska novērtējumā pierādot neatļautas kustības izraisītā konstatētā apdraudējuma ārkārtējo raksturu, lai tādējādi pamatotu iekšējās robežkontroles atjaunošanu.

- (30) Lai gan rīcība Savienības līmenī ir paredzēta apstākļos, kad apdraudējuma raksturs izriet no pastāvīgiem nopietniem trūkumiem pie ārējām robežām, nepastāv Savienības mēroga mehānisms situācijām, kad Šengenas zonā nopietns apdraudējums iekšējai drošībai vai sabiedriskās politikas jomā skar lielāko daļu dalībvalstu, apdraudot Šengenas zonas labu darbību. Šī nepilnība būtu jānovērš, ieviešot jaunu Šengenas zonas aizsardzības mehānismu, kas ļautu rast saskaņotus risinājumus to personu interešu aizsardzībai, kurām ir tiesības izmantot telpu bez kontroles pie iekšējām robežām, pēc iespējas palielinot veikto pasākumu efektivitāti, vienlaikus samazinot to negatīvās blakusparādības.
- (31) Jaunajam Šengenas zonas aizsardzības mehānismam būtu jāsniedz iespēja Padomei pēc Komisijas priekšlikuma pieņemt lēmumu, ar ko atļauj atjaunot vai pagarināt iekšējo robežkontroli, ja to pamato ar konkrētu apdraudējumu, kas identificēts, pamatojoties uz atsevišķu dalībvalstu sniegtajiem paziņojumiem vai citu pieejamo informāciju, jo īpaši riska novērtējumu, ja iekšējā robežkontrole tiek pagarināta par sešiem mēnešiem. Ņemot vērā šāda lēmuma, kas reglamentē dalībvalstu iespēju konkrētos apstākļos atjaunot vai pagarināt iekšējo robežkontroli, politiski sensitīvo raksturu, īstenošanas pilnvaras pieņemt lēmumu būtu jāpiešķir Padomei, tai rīkojoties pēc Komisijas priekšlikuma.
- (32) Nosakot, vai dalībvalstu veiktās iekšējās robežkontroles atjaunošana vai pagarināšana ir pamatota, Padomei būtu jāņem vērā, vai ir pieejami kādi citi pasākumi, kas varētu nodrošināt augstu drošības līmeni teritorijā, piemēram, kompetentās iestādes veiktas pastiprinātas pārbaudes iekšējās pierobežas teritorijās. Gadījumā, ja pārbaūžu pagarināšana netiek uzskatīta par pamatotu, Komisijai tā vietā būtu jāiesaka izmantot citus pasākumus, kas tiek uzskatīti par piemērotākiem konstatētā apdraudējuma novēršanai.
- (33) Jaunā Šengenas zonas aizsardzības mehānisma izveidei nevajadzētu ietekmēt dalībvalstu tiesības pirms tam īstenot vienpusējus pasākumus saskaņā ar regulu, ja situācija to prasa. Tomēr pēc to pieņemšanas Savienības pasākumam būtu jāklūst par vienoto pamatu koordinētai reaģēšanai uz konstatēto apdraudējumu.
- (34) Lai nodrošinātu proporcionalitātes principa ievērošanu, Padomes lēmums būtu jāpieņem uz ierobežotu laikposmu līdz sešiem mēnešiem, ko var pagarināt ar nosacījumu, ka to pēc Komisijas priekšlikuma regulāri pārskata tik ilgi, kamēr tiek konstatēts, ka apdraudējums joprojām pastāv. Sākotnējā lēmumā būtu jāiekļauj pieņemto pasākumu paredzamās ietekmes novērtējums, tostarp to negatīvās blakusparādības, lai noteiktu, vai kontrole pie iekšējām robežām ir pamatota vai tās vietā varētu efektīvi piemērot mazāk ierobežojošus pasākumus. Turpmākajos lēmumos būtu jāņem vērā konstatētā apdraudējuma attīstība. Dalībvalstīm būtu nekavējoties jāpaziņo Komisijai un dalībvalstīm iekšējās robežkontroles atjaunošana atbilstīgi Padomes lēmumam.
- (35) Iekšējās robežkontroles atjaunošanas iespējai vajadzētu saglabāties arī tad, ja pastāv nopietni trūkumi ārējo robežu pārvaldībā, tādējādi apdraudot telpas bez iekšējās robežkontroles vispārējo darbību. Laikposmi, kuros dalībvalstis ievieša robežkontroli situācijas steidzamības dēļ, vai gadījumā, ja Padome pieņem lēmumu ieteikt atjaunošanu, jo apdraudējums skar ievērojamu skaitu dalībvalstu, nebūtu jāiekļauj divu gadu laikposmā, ko piemēro atjaunošanai, pamatojoties uz nopietniem trūkumiem pie ārējām robežām.
- (36) Robežkontroles atjaunošana pie iekšējām robežām, pamatojoties uz dalībvalstu vienpusējiem lēmumiem vai Savienības līmenī, nopietni ietekmē Šengenas zonas

darbību. Lai nodrošinātu, ka jebkurš lēmums atjaunot robežkontroli tiek pieņemts tikai kā galēja risinājuma pasākums nepieciešamības gadījumā, lēmums par robežkontroles pagaidu atjaunošanu vai pagarināšanu būtu jābalsta kopīgos kritērijos, uzsverot nepieciešamību un proporcionalitāti. Proporcionalitātes princips paredz, ka iekšējās robežkontroles atjaunošanai piemēro garantijas, kas laika gaitā kļūst stingrākas.

- (37) Pirmkārt, dalībvalstīm būtu jānovērtē iekšējās robežkontroles piemērotība, ņemot vērā konstatētā nopietnā apdraudējuma būtību. Šajā saistībā dalībvalstīm būtu jāpievērš īpaša uzmanība un jānovērtē iekšējās robežkontroles iespējamā ietekme uz personu pārvietošanos telpā bez iekšējās robežkontroles un pārrobežu reģionu darbību. Šis novērtējums būtu jāiekļauj paziņojumā, kas dalībvalstīm ir jānosūta Komisijai. Ja iekšējo robežkontroli pagarina saistībā ar paredzamiem notikumiem ilgāk par sākotnējo sešu mēnešu laikposmu, dalībvalstij būtu arī jānovērtē alternatīvu pasākumu, piemēram, samērīgu pārbaužu, ko veic, īstenojot policijas vai citas publiskās pilnvaras vai izmantojot policijas sadarbības veidus, kā paredzēts Savienības tiesību aktos, piemērotība, lai sasniegtu tādas pašas mērķus kā iekšējā robežkontrole, kā arī iespēja izmantot pārvietošanas procedūru.
- (38) Lai ierobežotu iekšējās robežkontroles atjaunošanas radītās kaitīgās sekas, jebkurš lēmums atjaunot iekšējo robežkontroli vajadzības gadījumā būtu jāpapildina ar sekas mazinošiem pasākumiem. Tiem būtu jāietver pasākumi netraucētai preču tranzīta, pārvadājumu jomā strādājošo un jūrnieku pārvietošanās darbībai, izveidojot “zaļās joslas”. Turklāt, lai ņemtu vērā vajadzību nodrošināt to personu pārvietošanos, kuru darbība var būt būtiska piegādes ķēdes saglabāšanai vai būtisku pakalpojumu sniegšanai, dalībvalstīm būtu jāpiemēro esošās pamatnostādnes arī attiecībā uz pārrobežu darba ņēmējiem⁴⁵. Ņemot vērā minēto, noteikumos par robežkontroles atjaunošanu pie iekšējām robežām būtu jāņem vērā pamatnostādnes un ieteikumi, kas pieņemti visā Covid-19 pandēmijas laikā kā uzticams drošības tīkls vienotajam tirgum, lai nodrošinātu, ka dalībvalstis attiecīgā gadījumā tos piemēro kā seku mazināšanas pasākumus iekšējās robežkontroles atjaunošanas laikā. Jo īpaši būtu jānosaka pasākumi vienotā tirgus nepārtrauktas darbības nodrošināšanai un pārrobežu reģionu un “dvīņu pilsētu” interešu aizsardzībai, tostarp, piemēram, piemērojot atļaujas vai atkāpes pārrobežu reģionu iedzīvotājiem.
- (39) Dalībvalstu sniegtajam paziņojumam vajadzētu būt izšķirošam, novērtējot atbilstību kritērijiem un nosacījumiem iekšējās robežkontroles pagaidu atjaunošanai. Lai nodrošinātu salīdzināmu informācijas kopumu, Komisijai īstenošanas aktā būtu jāpieņem veidne paziņojumam par robežkontroles atjaunošanu pie iekšējām robežām. Dalībvalstīm vajadzētu būt tiesīgām klasificēt visu paziņojumā sniegto informāciju vai tās daļu, neietekmējot atbilstošu un drošu policijas sadarbības kanālu darbību.
- (40) Lai nodrošinātu, ka iekšējā robežkontrole patiešām ir galējais līdzeklis, ko piemēro tikai tik ilgi, cik nepieciešams, un lai ļautu novērtēt iekšējās robežkontroles nepieciešamību un proporcionalitāti paredzamā apdraudējuma novēršanai, dalībvalstīm būtu jāsaģatavo riska novērtējums, ko iesniedz Komisijai, ja, reaģējot uz paredzamu apdraudējumu, iekšējā robežkontrole tiek pagarināta ilgāk par sākotnējiem sešiem mēnešiem. Dalībvalstīm jo īpaši jāpaskaidro konstatētā nopietnā apdraudējuma mērogs un attīstība, arī tas, cik ilgi ir paredzams, ka konstatētais nopietnais apdraudējums pastāvēs un kurus iekšējo robežu posmus varētu skart, kā arī šo

⁴⁵ 2020/C 102 I/03.

dalībvalstu koordinēšanas pasākumi ar citām dalībvalstīm, kuras šādi pasākumi skar vai varētu skart.

- (41) Komisijai vajadzētu būt tiesīgai pieprasīt papildu informāciju, pamatojoties uz saņemto paziņojumu, tostarp par riska novērtējumu vai sadarbības un koordinēšanas pasākumiem ar dalībvalstīm, kuras skar plānotā robežkontroles pagarināšana pie iekšējām robežām. Ja paziņojums neatbilst obligātajām prasībām, Komisijai būtu jāapspriež paziņojums ar attiecīgo dalībvalsti un jāpieprasa papildu informācija vai paziņojuma atkārtota iesniegšana.
- (42) Lai nodrošinātu pietiekamu pārskatāmības līmeni darbībām, kas ietekmē ceļošanu bez iekšējās robežkontroles, dalībvalstīm būtu arī jāinformē Eiropas Parlaments un Padome par galvenajiem plānotās robežkontroles atjaunošanas elementiem. Pamatotos gadījumos dalībvalstis var arī klasificēt šādu informāciju. Saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksa 33. pantu Komisijai katru gadu jāiesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojums par to, ka darbojas telpa bez iekšējo robežu kontroles ("ziņojums par stāvokli Šengenas zonā"), kurā īpaša uzmanība būtu jāpievērš situācijai attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgo neatļautu kustību, pamatojoties uz pieejamo informāciju no attiecīgajām aģentūrām un datu analīzi no attiecīgajām informācijas sistēmām. Tajā būtu arī jānovērtē robežkontroles atjaunošanas nepieciešamība un proporcionalitāte laikposmā, uz kuru attiecas šis ziņojums. Ziņojums par stāvokli Šengenas zonā attiecas arī uz ziņošanas pienākumiem, kas izriet no Šengenas izvērtēšanas mehānisma 20. panta⁴⁶.
- (43) Mehānismam robežkontroles pagaidu atjaunošanai pie iekšējām robežām steidzamās situācijās vai paredzamu apdraudējumu novēršanai būtu jāparedz iespēja Komisijai organizēt apspriešanās starp dalībvalstīm, arī pēc jebkuras dalībvalsts pieprasījuma. Šajā procesā būtu jāiesaista attiecīgās Savienības aģentūras, lai vajadzības gadījumā apmainītos ar savām zināšanām. Šādu apspriešanos gaitā būtu jāizpēta iekšējās robežkontroles veikšanas kārtība un tās īstenošanas termiņi, iespējamie seku mazināšanas pasākumi, kā arī iespējas piemērot alternatīvus pasākumus. Ja Komisija vai dalībvalsts ir sniegusi atzinumu, paužot bažas par robežkontroles atjaunošanu, šādām apspriešanām vajadzētu būt obligātām.
- (44) Komisijai un dalībvalstīm būtu jāsauglabā iespēja paust jebkādas bažas par dalībvalsts lēmuma atjaunot iekšējo robežkontroli steidzamības dēļ vai paredzama apdraudējuma novēršanai nepieciešamību un proporcionalitāti. Gadījumā, ja kontroles pie iekšējām robežām atjauno un pagarina, pamatojoties uz paredzamiem apdraudējumiem, uz laikposmu, kas kopā pārsniedz 18 mēnešus, būtu jāizvirza pienākums Komisijai sniegt atzinumu, kurā novērtēta šādas iekšējās robežkontroles nepieciešamība un proporcionalitāte. Ja dalībvalsts uzskata, ka pastāv ārkārtas situācijas, kas pamato pastāvīgu nepieciešamību veikt iekšējo robežkontroli uz laikposmu, kas pārsniedz divus gadus, Komisijai būtu jāsniedz papildu atzinums. Šāds atzinums neskar izpildes pasākumus, arī pārkāpumu prasības, ko Komisija jebkurā laikā var īstenot pret jebkuru dalībvalsti, ja tā nav izpildījusi savus pienākumus atbilstīgi Savienības tiesību aktiem. Ja tiek sniegts atzinums, Komisijai būtu jāuzsāk apspriešanās ar attiecīgajām dalībvalstīm.

⁴⁶ Padomes Regula (ES) Nr. 1053/2013 (2013. gada 7. oktobris), ar ko izveido izvērtēšanas un uzraudzības mehānismu, lai pārbaudītu Šengenas *acquis* piemērošanu, un ar ko atceļ Izpildu komitejas lēmumu (1998. gada 16. septembris), ar ko izveido Šengenas izvērtēšanas un īstenošanas pastāvīgo komiteju (OV L 295, 6.11.2013., 27. lpp.).

- (45) Lai varētu veikt lēmuma par robežkontroles pagaidu atjaunošanu pie iekšējām robežām *post factum* analīzi, dalībvalstīm arī turpmāk vajadzētu būt pienākumam pēc kontroles atcelšanas iesniegt Eiropas Parlamentam, Padomei un Komisijai ziņojumu par robežkontroles atjaunošanu pie iekšējām robežām. Ja kontroles tiek saglabātas ilgstoši, šāds ziņojums būtu jāiesniedz arī pēc 12 mēnešiem un pēc tam katru gadu, ja izņēmuma kārtā tiek saglabātas kontroles, un tik ilgi, kamēr kontroles saglabājas. Ziņojumā jo īpaši būtu jāizklāsta sākotnējais un sekojošais novērtējums par iekšējās robežkontroles nepieciešamību un kritēriju ievērošanu robežkontroles atjaunošanai pie iekšējām robežām. Komisijai īstenošanas aktā būtu jāpieņem veidne un tā jā dara pieejama tiešsaistē.
- (46) Īstenojot šo regulu, dalībvalstis nediskriminē personas dzimuma, rases vai etniskās izcelsmes, reliģijas vai ticības, invaliditātes, vecuma vai seksuālās orientācijas dēļ.
- (47) Kompetentās iestādes izmanto savas pilnvaras pārbaūžu veikšanai teritorijā un piemēro attiecīgās procedūras, pilnībā ievērojot Savienības tiesību aktu noteikumus par datu aizsardzību. Uz personas datu apstrādi, ko veic kompetentās valsts iestādes šīs regulas nolūkos, to attiecīgajā piemērošanas jomā attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 vai Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/680.
- (48) Šīs regulas mērķis ir stiprināt Šengenas zonas darbību. Dalībvalstis, rīkojoties vienas pašas, nespēj sasniegt šo mērķi. Tāpēc ir nepieciešams grozīt kopīgos noteikumus, kas ir noteikti Savienības līmenī. Tādējādi Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar subsidiaritātes principu, kas noteikts Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.
- (49) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā Nr. 22 par Dānijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, Dānija nepiedalās šīs regulas pieņemšanā un Dānijai šī regula nav saistoša un nav jāpiemēro. Tā kā šī regula pilnveido Šengenas *acquis*, Dānija saskaņā ar minētā protokola 4. pantu sešos mēnešos pēc tam, kad Padome ir pieņēmusi lēmumu par šo regulu, izlemj, vai tā šo regulu ieviesīs savos tiesību aktos.
- (50) Šī regula ir to Šengenas *acquis* noteikumu pilnveidošana, kuru īstenošanā Īrija nepiedalās saskaņā ar Padomes Lēmumu 2002/192/EK⁴⁷; tādēļ Īrija nepiedalās šīs regulas pieņemšanā un Īrijai šī regula nav saistoša un nav jāpiemēro.
- (51) Attiecībā uz Islandi un Norvēģiju — saskaņā ar Nolīgumu starp Eiropas Savienības Padomi, Islandes Republiku un Norvēģijas Karalisti par šo valstu asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā⁴⁸ šī regula ir to Šengenas *acquis* noteikumu pilnveidošana, kuri attiecas uz jomu, kas minēta Padomes Lēmuma 1999/437/EK⁴⁹ 1. panta A punktā.
- (52) Attiecībā uz Šveici — saskaņā ar Nolīgumu starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par Šveices Konfederācijas asociēšanu Šengenas *acquis*

⁴⁷ Padomes Lēmums 2002/192/EK (2002. gada 28. februāris) par Īrijas lūgumu piedalīties dažu Šengenas *acquis* noteikumu īstenošanā (OV L 64, 7.3.2002., 20. lpp.).

⁴⁸ OV L 176, 10.7.1999., 36. lpp.

⁴⁹ Padomes Lēmums 1999/437/EK (1999. gada 17. maijs) par dažiem pasākumiem, lai piemērotu Eiropas Savienības Padomes, Islandes Republikas un Norvēģijas Karalistes Nolīgumu par abu minēto valstu iesaistīšanos Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un izstrādē (OV L 176, 10.7.1999., 31. lpp.).

īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā⁵⁰ šī regula ir to Šengenas *acquis* noteikumu pilnveidošana, kuri attiecas uz jomu, kas minēta Lēmuma 1999/437/EK⁵¹ 1. panta A punktā, to lasot saistībā ar Padomes Lēmuma 2008/146/EK⁵² 3. pantu.

- (53) Attiecībā uz Lihtenšteinu — saskaņā ar Protokolu starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu, Šveices Konfederāciju un Lihtenšteinas Firstisti par Lihtenšteinas Firstistes pievienošanas Nolīgumam starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par Šveices Konfederācijas asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā⁵³ šī regula ir to Šengenas *acquis* noteikumu pilnveidošana, kuri attiecas uz jomu, kas minēta Lēmuma 1999/437/EK 1. panta A punktā, to lasot saistībā ar Padomes Lēmuma 2011/350/ES⁵⁴ 3. pantu.
- (54) Šī regula neskar Direktīvas 2004/38/EK⁵⁵ piemērošanu.
- (55) Šajā regulā tiek ievērotas pamattiesības un principi, kas ir jo īpaši atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā.
- (56) Tāpēc būtu atbilstīgi jāgroza Regula (ES) 2016/399 un Direktīva 2008/115/EK, IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Regulu (ES) 2016/399 groza šādi:

- (1) regulas 2. pantu groza šādi:

a) panta 12. punktu aizstāj ar šādu:

“12. “robežuzraudzība” ir robežu uzraudzība starp šķērsošanas vietām un robežšķērsošanas vietu uzraudzība pēc noteiktā darba laika beigām, tostarp preventīvi pasākumi nolūkā atklāt un novērst neatļautu robežšķērsošanu vai izvairīšanos no robežpārbaudēm.”;

b) pievieno šādu 27.–30. punktu:

“27. “migrantu instrumentalizācija” apzīmē situāciju, kad trešā valsts izraisa neatbilstīgas migrācijas plūsmas uz Savienību, aktīvi veicinot vai atvieglojot trešo valstu valstspiederīgo pārvietošanos uz ārējām robežām pa savu teritoriju vai no tās

⁵⁰ OV L 53, 27.2.2008., 52. lpp.

⁵¹ Padomes Lēmums 1999/437/EK (1999. gada 17. maijs) par dažiem pasākumiem, lai piemērotu Eiropas Savienības Padomes, Islandes Republikas un Norvēģijas Karalistes Nolīgumu par abu minēto valstu iesaistīšanos Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un izstrādē (OV L 176, 10.7.1999., 31. lpp.).

⁵² Padomes Lēmums 2008/146/EK (2008. gada 28. janvāris) par to, lai Eiropas Kopienas vārdā noslēgtu Nolīgumu starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par Šveices Konfederācijas asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā (OV L 53, 27.2.2008., 1. lpp.).

⁵³ OV L 160, 18.6.2011., 21. lpp.

⁵⁴ Padomes Lēmums 2011/350/ES (2011. gada 7. marts) par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu Protokolu starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu, Šveices Konfederāciju un Lihtenšteinas Firstisti par Lihtenšteinas Firstistes pievienošanas Nolīgumam starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par Šveices Konfederācijas asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā saistībā ar kontroles atcelšanu pie iekšējām robežām un personu pārvietošanos (OV L 160, 18.6.2011., 19. lpp.).

⁵⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/38/EK (2004. gada 29. aprīlis) par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1612/68 un atceļ Direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK (OV L 158, 30.4.2004., 77. lpp.).

un pēc tam tālāk uz minētajām ārējām robežām, ja šādas darbības liecina par trešās valsts nodomu destabilizēt Savienību vai dalībvalsti, ja šādu darbību būtība var apdraudēt būtiskas valsts funkcijas, arī tās teritoriālo integritāti, likumības un kārtības uzturēšanu vai valsts drošības aizsardzību;

28. “būtisks ceļojums” ir ceļojums saistībā ar būtisku funkciju izpildi vai būtisku vajadzību, ņemot vērā visas piemērojamās Savienības un dalībvalstu starptautiskās saistības, kas uzskaitīti XI pielikumā;

29. “nebūtisks ceļojums” ir ceļojums, kura nolūks nav būtisks ceļojums;

30. “transporta mezgli” ir lidostas, jūras vai upju ostas, dzelzceļa stacijas un autoostas.”;

(2) regulas 5. pantam pievieno šādu jaunu 4. punktu:

“4. Migrantu instrumentalizācijas situācijā dalībvalstis var ierobežot robežšķērsošanas vietu skaitu, to darot zināmu saskaņā ar 1. punktu, vai to darba laiku, ja tā prasa apstākļi.

Jebkurus ierobežojumus, kas pieņemti saskaņā ar pirmo daļu, īsteno samērīgi un pilnībā ņemot vērā:

a) tādu personu tiesības, kuras izmanto tiesības brīvi pārvietoties saskaņā ar Savienības tiesību aktiem;

b) trešo valstu valstspiederīgo, kuri ir pastāvīgie iedzīvotāji saskaņā ar Padomes Direktīvu 2003/109/EK⁵⁶, un personu, kuru uzturēšanās tiesības izriet no citiem Savienības instrumentiem vai valsts tiesību aktiem vai kurām ir attiecīgās valsts ilgtermiņa vīzas, kā arī viņu attiecīgo ģimenes locekļu tiesības;

c) trešo valstu valstspiederīgo, kas meklē starptautisko aizsardzību, tiesības.”;

(3) regulas 13. pantu aizstāj ar šādu:

“13. pants

Robežuzraudzība

1. Robežuzraudzības galvenais mērķis ir atklāt un nepieļaut neatļautu robežšķērsošanu, apkarot pārrobežu noziedzību un veikt pasākumus pret personām, kas robežu šķērsojušas nelikumīgi.

Persona, kura ir nelikumīgi šķērsojusi robežu un kurai nav tiesību uzturēties attiecīgās dalībvalsts teritorijā, tiek aizturēta, un attiecībā uz šo personu tiek sāktas procedūras saskaņā ar Direktīvu 2008/115/EK.

2. Robežsargi robežuzraudzībai izmanto stacionāras vai mobilas vienības.

Uzraudzību veic tā, lai nepieļautu personu neatļautu robežšķērsošanu starp robežšķērsošanas vietām un izvairīšanos no pārbaudēm robežšķērsošanas vietās un atturētu no mēģinājumiem to darīt.

3. Uzraudzību starp robežšķērsošanas vietām veic robežsargi, kuru skaits un darbības metodes ir atbilstīgas esošiem vai paredzamiem draudiem un

⁵⁶

Padomes Direktīva 2003/109/EK (2003. gada 25. novembris) par to trešo valstu pilsoņu statusu, kuri ir kādas dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji (OV L 16, 23.1.2004., 44. lpp.).

apdraudējumiem. Tas ietver biežas un pēkšņas uzraudzības periodiskuma un citu metožu vai paņēmieni izmaiņas, lai varētu efektīvi atklāt un novērst neatļautu robežšķērsošanu.

4. Uzraudzību veic stacionāras vai mobilas vienības, kas pienākumus veic, patrulējot vai izvietojot posteņus vietās, kas ir zināmas kā paaugstināta riska vietas vai ko uzskata par tādām; šādas uzraudzības mērķis ir novērst neatļautu robežšķērsošanu vai aizturēt personas, kuras nelikumīgi šķērso robežu. Uzraudzību var veikt, arī izmantojot tehniskus līdzekļus, tostarp elektroniskus līdzekļus, aprīkojumu un uzraudzības sistēmas.
5. Migrantu instrumentalizācijas situācijā attiecīgā dalībvalsts vajadzības gadījumā pastiprina robežuzraudzību, lai novērstu paaugstināto apdraudējumu. Jo īpaši dalībvalsts attiecīgā gadījumā uzlabo resursus un tehniskos līdzekļus, lai novērstu neatļautu robežas šķērsošanu.

Šie tehniskie līdzekļi var ietvert modernas tehnoloģijas, tostarp dronus un kustības sensorus, kā arī mobilās vienības, lai novērstu neatļautu robežšķērsošanu Savienībā.

6. Neskarot atbalstu, ko Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra var sniegt dalībvalstīm, migrantu instrumentalizācijas situācijā Aģentūra var veikt neaizsargātības novērtējumu, kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/1896⁵⁷ 10. panta 1. punkta c) apakšpunktā un 32. pantā, lai sniegtu attiecīgajai dalībvalstij nepieciešamo atbalstu.

Pamatojoties uz minētā novērtējuma vai jebkura cita attiecīga neaizsargātības novērtējuma rezultātiem vai attiecīgajam robežas posmam noteikto kritisko ietekmes līmeni Regulas (ES) 2019/1896 35. panta 1. punkta d) apakšpunkta nozīmē, Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūras izpilddirektors saskaņā ar minētās regulas 41. panta 1. punktu sniedz ieteikumus attiecīgajai dalībvalstij.

7. Komisiju pilnvaro pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 37. pantu attiecībā uz papildu pasākumiem, kas reglamentē uzraudzību, tostarp robežuzraudzības standartu izstrādi, jo īpaši monitoringa un uzraudzības tehnoloģiju izmantošanu pie ārējām robežām, ņemot vērā robežu veidu, ietekmes līmeņus, kas piešķirti katram ārējās robežas posmam saskaņā ar Regulas (ES) 2019/1896 34. pantu, un citus attiecīgos faktorus.”;
- (4) regulas V nodaļas nosaukumu aizstāj ar šādu: “Īpaši pasākumi saistībā ar ārējām robežām”;

regulas V nodaļā iekļauj šādu 21.a pantu:

“21.a pants

Ierobežojumi ceļošanai uz Eiropas Savienību

1. Šis pants attiecas uz situācijām, kad Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs vai Komisija konstatē, ka vienā vai vairākās trešās valstīs pastāv

⁵⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1896 (2019. gada 13. novembris) par Eiropas Robežu un krasta apsardzi un ar ko atceļ Regulas (ES) Nr. 1052/2013 un (ES) 2016/1624 (OV L 295, 14.11.2019.).

infekcijas slimība, kas potenciāli var izvērsties epidēmijā, kā definēts attiecīgajos Pasaules Veselības organizācijas instrumentos.

2. Padome, pamatojoties uz Komisijas priekšlikumu, var pieņemt īstenošanas regulu, paredzot pagaidu ierobežojumus ceļošanai uz dalībvalstīm.

Šādi pagaidu ierobežojumi ceļošanai var ietvert ierobežojumus ieceļošanai dalībvalstīs un citus pasākumus, kas tiek uzskatīti par nepieciešamiem sabiedrības veselības aizsardzībai telpā bez kontroles pie iekšējām robežām, piemēram, testēšanu, karantīnu un pašizolāciju.

3. Šādas personu kategorijas atbrīvo no ieceļošanas ierobežojumiem neatkarīgi no viņu ceļojuma mērķa:

- a) personas, kuras izmanto tiesības brīvi pārvietoties saskaņā ar Savienības tiesību aktiem;

- b) trešo valstu valstspiederīgie, kuri ir pastāvīgi iedzīvotāji saskaņā ar Padomes Direktīvu 2003/109/EK, un personas, kuru uzturēšanās tiesības izriet no citiem Savienības instrumentiem vai valsts tiesību aktiem vai kurām ir attiecīgās valsts ilgtermiņa vīzas, kā arī viņu attiecīgie ģimenes locekļi.4. īstenošanas regulā, kas minēta 1. punktā, attiecīgos gadījumos:

- a) definē visas to personu kategorijas, kuras dodas nebūtiskā ceļojumā, kas ir atbrīvotas no jebkādiem ierobežojumiem attiecībā uz ceļošanu;

- b) nosaka visus ģeogrāfiskos apgabalus un trešās valstis, no kurām nebūtiskiem ceļojumiem var piemērot ierobežojumus vai atbrīvojumus no ierobežojumiem, ņemot vērā attiecīgo apgabalu vai valstu konkrēto situāciju, pamatojoties uz objektīvu metodiku un kritērijiem, tostarp jo īpaši epidemioloģisko situāciju;

- c) paredz nosacījumus, saskaņā ar kuriem a) un b) apakšpunktā norādītajiem nebūtiskajiem ceļojumiem var piemērot ierobežojumus vai atbrīvot no ierobežojumiem, tostarp pierādījumus, kas jāiesniedz, lai pamatotu atbrīvojumu, un nosacījumus attiecībā uz uzturēšanās ilgumu un veidu b) apakšpunktā norādītajos apgabalos vai valstīs;

- d) paredz nosacījumus, saskaņā ar kuriem izņēmuma kārtā var noteikt ceļošanas ierobežojumus personām, kuras dodas būtiskā ceļojumā, ja epidemioloģiskā situācija strauji pasliktinās un jo īpaši, ja ir konstatēts kāds bažas raisošs vai uzmanību prasošs vīrusa variants.

5. Ierobežojumi būtiskiem ceļojumiem, kas minēti 4. punkta d) apakšpunktā, nedrīkst ietvert ieceļošanas ierobežojumus attiecībā uz XI pielikuma i) un iv) līdz viii) apakšpunktā uzskaitītajiem ceļotājiem.”;

(5) regulas 23. pantu aizstāj ar šādu:

“23. pants

Publisko pilnvaru īstenošana

Robežkontroles neesamība pie iekšējām robežām neietekmē:

- a) dalībvalstu tādu kompetento iestāžu policijas vai citu publisko pilnvaru īstenošanu to teritorijā, tostarp to iekšējās pierobežas teritorijās, kas tām piešķirtas saskaņā ar valsts tiesību aktiem, ja vien minēto pilnvaru īstenošana

iedarbības ziņā nav līdzvērtīga robežpārbaudēm.

Kompetento iestāžu pilnvaru īstenošanu jo īpaši nedrīkst uzskatīt par līdzvērtīgu robežpārbaudēm, ja veiktie pasākumi:

- i) par mērķi neizvirza robežkontroli;
 - ii) ir balstīti uz vispārēju kompetento iestāžu informāciju un pieredzi attiecībā uz iespējamiem sabiedriskās drošības vai sabiedriskās kārtības apdraudējumiem un to mērķis ir jo īpaši:
 - apkarot pārrobežu noziedzību,
 - apkarot neatbilstīgu uzturēšanos vai uzturēšanos, kas saistīta ar neatbilstīgu migrāciju, vai
 - ierobežot tādas infekcijas slimības izplatību, kas potenciāli var izvērsties epidēmijā, kā to konstatējis Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs;
 - iii) ir izstrādāti un veikti tā, ka tie noteikti atšķiras no sistemātiskajām personu pārbaudēm pie ārējām robežām, tostarp gadījumos, kad tie tiek veikti transporta mezglos vai tieši pasažieru pārvadājumos un ja to pamatā ir riska analīze;
 - iv) attiecīgā gadījumā tiek veikti, pamatojoties uz teritorijā parasti izmantotajām monitoringa un uzraudzības tehnoloģijām, lai novērstu draudus sabiedriskajai drošībai vai sabiedriskajai kārtībai, kā noteikts ii) apakšpunktā;
- b) iespēju dalībvalstīm veikt personu drošības pārbaudes transporta mezglos, ko veic kompetentās iestādes saskaņā ar katras dalībvalsts tiesību aktiem, to kompetentās iestādes un pārvadātāji, ja šādas drošības pārbaudes veic arī personām, kuras ceļo pa dalībvalsts teritoriju;
 - c) iespēju dalībvalstīm tiesību aktos paredzēt pienākumu, ka personai ir jābūt personas dokumentiem vai tie jānēsā līdzi;
 - d) iespēju dalībvalstij pieņemt tiesību aktu par trešo valstu valstspiederīgo pienākumu saskaņā ar Konvencijas, ar ko īsteno Šengenas nolīgumu (1985. gada 14. jūnijs) starp Beniluksa Ekonomikas savienības valstu valdībām, Vācijas Federatīvās Republikas valdību un Francijas Republikas valdību par pakāpenisku kontroles atcelšanu pie kopīgām robežām (“Šengenas konvencija”), 22. panta noteikumiem ziņot par atrašanos tās teritorijā;
 - e) pasažieru datu pārbaudes drošības nolūkos attiecīgajās datubāzēs par personām, kuras ceļo telpā bez kontroles pie iekšējām robežām, ko var veikt kompetentās iestādes saskaņā ar piemērojamajiem tiesību aktiem.”;
- (6) regulā iekļauj šādu 23.a pantu:

“23.a pants

Pie iekšējām robežām aizturēto personu pārvietošanas kārtība

1. Šis pants attiecas uz trešās valsts valstspiederīgā aizturēšanu iekšējo robežu tuvumā, ja ir izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi:

- a) attiecīgais trešās valsts valstspiederīgais neatbilst vai vairs neatbilst 6. panta 1. punktā noteiktajiem iecelšanas nosacījumiem;
 - b) uz trešās valsts valstspiederīgo neattiecas 6. panta 5. punkta a) apakšpunktā noteiktā atkāpe;
 - c) trešās valsts valstspiederīgais tiek aizturēts policijas pārrobežu operatīvās sadarbības ietvaros, jo īpaši kopīgas policijas patruļas laikā;
 - d) pamatojoties uz informāciju, kas uzreiz pieejama aizturēšanas iestādēm, tostarp attiecīgās personas paziņojumiem, personas identitāti, ceļošanas vai citiem dokumentiem, kas atrasti pie minētās personas, vai meklēšanas rezultātiem attiecīgajās valsts un Savienības datubāzēs, pastāv skaidras norādes uz to, ka trešās valsts valstspiederīgais ir tiešā ceļā ieradies no citas dalībvalsts.
2. Dalībvalsts kompetentās iestādes, pamatojoties uz konstatējumu, ka attiecīgajam trešās valsts valstspiederīgajam nav tiesību uzturēties tās teritorijā, var pieņemt lēmumu nekavējoties pārvietot personu uz dalībvalsti, no kuras šī persona iecerējusi vai mēģinājusi iecerēt, saskaņā ar XII pielikumā paredzēto procedūru.
 3. Ja dalībvalsts piemēro 2. punktā minēto procedūru, uzņēmējai dalībvalstij ir jāveic visi nepieciešamie pasākumi attiecīgā trešās valsts valstspiederīgā uzņemšanai saskaņā ar XII pielikumā paredzētajām procedūrām.
 4. No [*viens gads pēc regulas stāšanās spēkā*] un pēc tam katru gadu dalībvalstis iesniedz Komisijai datus par 1., 2. un 3. punkta piemērošanu, kas reģistrēti saskaņā ar XII pielikuma 3. punktu.”;
- (7) regulas 24. panta pirmās daļas beigās pirmo daļu aizstāj ar šādu:

“Dalībvalstis likvidē visus šķēršļus netraucētām satiksmes plūsmām autoceļu robežšķērsošanas vietās pie iekšējām robežām, jo īpaši visus ātruma ierobežojumus, ko nepamato ceļu satiksmes drošības apsvērumi vai kas nav nepieciešami 23. panta a) punkta iv) apakšpunktā minēto tehnoloģiju izmantojumam.”;

- (8) regulas 25. pantu aizstāj ar šādu:

“25. pants

Vispārējais regulējums robežkontroles pagaidu atjaunošanai vai pagarināšanai pie iekšējām robežām

1. Ja telpā bez iekšējās robežkontroles pastāv nopietns apdraudējums sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai dalībvalstī, minētā dalībvalsts izņēmuma kārtā var atjaunot robežkontroli pie visām tās iekšējām robežām vai to konkrētām daļām.

Var uzskatīt, ka nopietnu apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai rada, jo īpaši:

- (a) ar terorismu vai organizēto noziedzību saistītas aktivitātes;
- (b) plaša mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācijas;
- (c) situācija, ko raksturo plaša mēroga neatļauta trešo valstu valstspiederīgo kustība starp dalībvalstīm, apdraudot telpas bez iekšējās robežkontroles vispārējo darbību;

(d) plaša mēroga vai augsta līmeņa starptautiski notikumi, piemēram, sporta, profesionālie vai politiskie pasākumi.

2. Robežkontroli var ieviest tikai saskaņā ar 25.a un 28. pantu, ja dalībvalsts ir konstatējusi, ka šāds pasākums ir nepieciešams un samērīgs, ņemot vērā 26. panta 1. punktā minētos kritērijus, un gadījumā, ja šādas kontroles tiek pagarinātas, arī ņemot vērā 26. panta 2. punktā minētos kritērijus. Robežkontroli var atjaunot arī saskaņā ar 29. pantu, ņemot vērā 30. pantā minētos kritērijus.

Visos gadījumos robežkontroles atjaunošanu pie iekšējām robežām piemēro kā galēja risinājuma pasākumu. Robežkontroles pagaidu atjaunošanas apjoms un ilgums nepārsniedz to, kas noteikti ir nepieciešams, lai reaģētu uz konstatēto nopietno apdraudējumu.

3. Ja tas pats apdraudējums turpinās, robežkontroli pie iekšējām robežām var pagarināt saskaņā ar 25.a, 28. vai 29. pantu.

Uzskatāms, ka pastāv tas pats apdraudējums, ja dalībvalsts izvirzītais pamatojums robežkontroles pagarināšanai ir balstīts uz tā paša apdraudējuma turpināšanās noteikšanu, ar ko pamatoja sākotnējo robežkontroles atjaunošanu.”;

- (9) aiz 25. panta iekļauj šādu jaunu 25.a pantu:

“25.a pants

Procedūra gadījumos, kad nepieciešama rīcība neparedzamu vai paredzamu notikumu dēļ

1. Ja nopietns apdraudējums sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai dalībvalstī ir neparedzams un prasa tūlītēju rīcību, dalībvalsts var izņēmuma kārtā nekavējoties atjaunot robežkontroli pie iekšējām robežām.
2. Dalībvalsts vienlaikus ar robežkontroles atjaunošanu saskaņā ar 1. punktu paziņo Komisijai un pārējām dalībvalstīm par robežkontroles atjaunošanu saskaņā ar 27. panta 1. punktu.
3. Šā panta 1. punkta vajadzībām robežkontroli pie iekšējām robežām var nekavējoties atjaunot uz ierobežotu laikposmu līdz vienam mēnesim. Ja nopietnais apdraudējums sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai turpinās arī pēc šā laikposma, dalībvalsts var pagarināt robežkontroli pie iekšējām robežām uz turpmākiem laikposmiem, kuru maksimālais ilgums nepārsniedz trīs mēnešus.
4. Ja dalībvalstī ir paredzams nopietns apdraudējums sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai, dalībvalsts paziņo Komisijai un citām dalībvalstīm saskaņā ar 27. panta 1. punktu vēlākais četras nedēļas pirms plānotās robežkontroles atjaunošanas vai īsākā laikposmā, ja apstākļi, kas pamato nepieciešamību atjaunot robežkontroli pie iekšējām robežām, kļūst zināmi mazāk nekā četras nedēļas pirms plānotās atjaunošanas.
5. Šā panta 4. punkta nolūkos un neskarot 27.a panta 4. punktu, robežkontroli pie iekšējām robežām var atjaunot uz laikposmu līdz sešiem mēnešiem. Ja nopietnais apdraudējums sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai turpinās ilgāk, dalībvalsts var pagarināt robežkontroli pie iekšējām robežām uz atjaunojamiem laikposmiem līdz sešiem mēnešiem.

Par jebkuru pagarinājumu paziņo Komisijai un pārējām dalībvalstīm saskaņā ar 27. pantu un 4. punktā minētajos termiņos. Ievērojot 27.a panta 5. punktu, maksimālais robežkontroles ilgums pie iekšējām robežām nepārsniedz divus gadus.

6. Regulas 5. punktā minētais termiņš neietver 3. punktā minētos periodus.”;

(10) regulas 26. pantu aizstāj ar šādu:

“26. pants

Kritēriji robežkontroles pagaidu atjaunošanai un pagarināšanai pie iekšējām robežām

1. Lai noteiktu, vai robežkontroles atjaunošana pie iekšējām robežām ir nepieciešama un samērīga saskaņā ar 25. pantu, dalībvalsts jo īpaši apsver:

(a) robežkontroles atjaunošanas pie iekšējām robežām piemērotību, ņemot vērā konstatētā nopietnā apdraudējumu būtību un jo īpaši to, vai robežkontroles atjaunošana pie iekšējām robežām var adekvāti novērst apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai;

(b) šāda pasākuma iespējamo ietekmi uz:

- personu pārvietošanos telpā bez iekšējās robežkontroles un
- pārrobežu reģionu darbību, ņemot vērā to spēcīgās sociālās un ekonomiskās saites.

2. Ja dalībvalsts nolemj pagarināt robežkontroli pie iekšējām robežām saskaņā ar 25.a panta 5. punktu, tā arī padziļināti novērtē, vai ar šādu pagarināšanu izvirzītos mērķus nevarētu sasniegt:

a) izmantojot alternatīvus pasākumus, piemēram, samērīgas pārbaudes, ko veic saistībā ar 23. panta a) apakšpunktā minēto pilnvaru likumīgu īstenošanu;

b) izmantojot 23.a pantā paredzēto procedūru;

c) izmantojot policijas sadarbības veidus, kā paredzēts Savienības tiesību aktos, tostarp tādos jautājumos kā kopīgas patruļas, kopīgas operācijas, kopējas izmeklēšanas grupas, citas valsts teritorijā veikta tūlītējas pakalpojumu sniegšanas vai citas valsts teritorijā veikta novērošana.

3. Ja robežkontrole pie iekšējām robežām ir atjaunota vai pagarināta, attiecīgās dalībvalstis vajadzības gadījumā nodrošina, ka to papildina atbilstoši pasākumi ietekmes, ko robežkontroles atjaunošana rada uz personām un preču pārvadājumiem, mazināšanai, īpašu uzmanību pievēršot pārrobežu reģioniem.”;

(11) regulas 27. pantu aizstāj ar šādu:

“27. pants

Paziņojums par iekšējās robežkontroles pagaidu atjaunošanu un riska novērtējums

1. Dalībvalstu paziņojumos par iekšējās robežkontroles atjaunošanu vai pagarināšanu ietver šādu informāciju:

(a) atjaunošanas vai pagarināšanas iemeslus, tostarp visus attiecīgos datus, kas sīki atspoguļo notikumus, kuri rada nopietnu apdraudējumu tās sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai;

- (b) ierosinātās atjaunošanas vai pagarināšanas apjomu, precizējot, kurā iekšējo robežu daļā vai daļās robežkontrolē jāatjauno vai jāpagarina;
- (c) oficiālo robežšķērsošanas vietu nosaukumus;
- (d) plānotās atjaunošanas vai pagarināšanas ieviešanas dienu un ilgumu;
- (e) nepieciešamības un proporcionalitātes apsvērumus, kas norādīti 26. panta 1. punktā un pagarinājuma gadījumā — 26. panta 2. punktā;
- (f) attiecīgos gadījumos — pasākumus, kas jāveic pārējām dalībvalstīm.

Paziņojumu var iesniegt kopīgi arī divas vai vairāk dalībvalstis.

Paziņojumu sniedz saskaņā ar veidni, ko Komisija izveido ar īstenošanas aktu un kas jādara pieejama tiešsaistē. Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 38. panta 2. punktā.

2. Ja robežkontrolē tiek veikta sešus mēnešus saskaņā ar 25.a panta 4. punktu, visos turpmākajos paziņojumos par šādas kontroles pagarināšanu iekļauj riska novērtējumu. Riska novērtējumā jāatspoguļo identificētā nopietnā apdraudējuma mērogs un paredzamā attīstība, jo īpaši tas, cik ilgi ir sagaidāms, ka identificētais nopietnais apdraudējums pastāvēs un kurus iekšējo robežu posmus tas var skart, kā arī koordinēšanas pasākumi ar citām dalībvalstīm, kuras šādi pasākumi skar vai varētu skart.
3. Ja robežkontroles atjaunošana vai tās pagarināšana attiecas uz plaša mēroga neatļautu kustību, kas minēta 25. panta 1. punkta b) apakšpunktā, riska novērtējumā sniedz arī informāciju par šādas neatļautas kustības mērogu un tendencēm, tostarp visu informāciju, kas iegūta no attiecīgajām ES aģentūrām saskaņā ar to attiecīgajām pilnvarām un datu analīzi no attiecīgajām informācijas sistēmām.
4. Attiecīgā dalībvalsts pēc Komisijas pieprasījuma sniedz jebkādu papildu informāciju, tostarp par koordinēšanas pasākumiem ar dalībvalstīm, kuras skar plānotā robežkontroles pagarināšana pie iekšējām robežām, kā arī papildu informāciju, kas nepieciešama 23. un 23.a pantā minēto pasākumu iespējamā izmantojuma novērtēšanai.
5. Dalībvalstis, kas iesniedz paziņojumu saskaņā ar 1. vai 2. punktu, vajadzības gadījumā un saskaņā ar valsts tiesību aktiem var nolemt, ka visa vai daļa no paziņotās informācijas ir klasificēta.

Šāda klasifikācijas noteikšana neliedz citām dalībvalstīm, kuras skar robežkontroles pagaidu atjaunošana pie iekšējām robežām, piekļūt informācijai, izmantojot atbilstošus un drošus policijas sadarbības kanālus.”;

- (12) iekļauj šādu 27.a pantu:

“27.a pants

Apspriešanās ar dalībvalstīm un Komisijas atzinums

1. Pēc paziņojumu, kas iesniegti saskaņā ar 27. panta 1. punktu, saņemšanas Komisija nepieciešamības gadījumā var izveidot apspriešanās procesu, tostarp kopīgas sanāksmes starp dalībvalsti, kura plāno atjaunot vai pagarināt robežkontroli pie iekšējām robežām, un pārējām dalībvalstīm, it īpaši tām, kuras tieši skar šādi pasākumi, kā arī attiecīgajām Savienības aģentūrām.

Apspriešanās jo īpaši attiecas uz konstatēto apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai, plānotās robežkontroles atjaunošanas atbilstību, ņemot vērā alternatīvo pasākumu piemērotību, kā arī veidiem, kā nodrošināt dalībvalstu savstarpējo sadarbību saistībā ar atjaunoto robežkontroli.

Dalībvalsts, kas plāno atjaunot vai pagarināt robežkontroli pie iekšējām robežām, rūpīgi ņem vērā šādas apspriešanās rezultātus, veicot robežkontroles pie iekšējām robežām.

2. Pēc paziņojumu saistībā ar robežkontroles atjaunošanu vai pagarināšanu pie iekšējām robežām saņemšanas Komisija vai jebkura cita dalībvalsts, neskarot LESD 72. pantu, var sniegt atzinumu, ja, pamatojoties uz attiecīgā gadījumā paziņojumā un riska novērtējumā ietvertu informāciju vai jebkādu papildu informāciju, tām ir bažas par plānotās robežkontroles pie iekšējām robežām atjaunošanas vai pagarināšanas nepieciešamību vai samērīgumu.
3. Pēc tam, kad ir saņemti paziņojumi, kas iesniegti saistībā ar robežkontroles pagarināšanu pie iekšējām robežām saskaņā ar 25.a panta 4. punktu, kā rezultātā robežkontrole pie iekšējām robežām turpinās kopumā 18 mēnešus, Komisija sniedz atzinumu par šādas iekšējās robežkontroles nepieciešamību un proporcionalitāti.
4. Ja tiek sniegts 2. vai 3. punktā minētais atzinums, Komisija var izveidot apspriešanās procesu atzinuma apspriešanai ar dalībvalstīm. Ja Komisija vai dalībvalsts sniedz atzinumu, paužot bažas par iekšējās robežkontroles atjaunošanas nepieciešamību vai samērīgumu, Komisija sāk šādu procesu.
5. Ja dalībvalsts uzskata, ka pastāv ārkārtas situācijas, kas pamato pastāvīgu nepieciešamību veikt iekšējās robežkontroles, kura pārsniedz 25. panta 5. punktā minēto maksimālo laikposmu, tā paziņo Komisijai saskaņā ar 27. panta 2. punktu. Jaunajā dalībvalsts paziņojumā pamato pastāvīgo apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai, ņemot vērā Komisijas atzinumu, kas sniegts saskaņā ar 3. punktu. Komisija sniedz papildu atzinumu.”;

(13) regulas 28. pantu aizstāj ar šādu:

“28. pants

Īpašs mehānisms, ja nopietnais apdraudējums sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai apdraud telpas bez iekšējās robežkontroles vispārējo darbību

1. Ja Komisija konstatē, ka tas pats nopietnais apdraudējums iekšējai drošībai vai sabiedriskajai kārtībai skar lielāko daļu dalībvalstu, apdraudot telpas bez iekšējām robežām vispārējo darbību, tā var iesniegt priekšlikumu Padomei pieņemt īstenošanas lēmumu, ar ko atļautu dalībvalstīm atjaunot robežkontroli, ja 23. un 23.a pantā minētie pieejamie pasākumi nav pietiekami apdraudējuma novēršanai.
2. Lēmums attiecas uz laikposmu līdz sešiem mēnešiem, un pēc Komisijas priekšlikuma to var atjaunot uz turpmākiem laikposmiem līdz sešiem mēnešiem, kamēr pastāv apdraudējums, ņemot vērā 5. punktā minēto pārskatīšanu.
3. Ja dalībvalstis atjauno vai pagarina robežkontroli 1. punktā minētā apdraudējuma dēļ, šī kontrole no Padomes lēmuma spēkā stāšanās brīža pamatojas uz minēto lēmumu.

4. Šā panta 1. punktā minētajā Padomes lēmumā atsaucas arī uz jebkuriem piemērotiem seku mazināšanas pasākumiem, ko nosaka valsts un Savienības līmenī, lai līdz minimumam samazinātu robežkontroles atjaunošanas radīto ietekmi.
5. Komisija pārskata konstatētā apdraudējuma attīstību, kā arī to pasākumu ietekmi, kas pieņemti saskaņā ar 1. punktā minēto Padomes lēmumu, lai novērtētu, vai pasākumi joprojām ir pamatoti.
6. Dalībvalstis nekavējoties paziņo Komisijai un pārējām dalībvalstīm Padomē robežkontroles atjaunošanu saskaņā ar 1. punktā minēto lēmumu.
7. Komisija var sniegt ieteikumu, norādot citus 23. un 23.a pantā minētos pasākumus, kas varētu papildināt iekšējo robežkontroli vai būtu piemērotāki, lai novērstu konstatēto apdraudējumu iekšējai drošībai vai sabiedriskajai kārtībai, kā minēts 1. punktā.”;

(14) regulas 31. pantu groza šādi:

- a) regulas 31. pants kļūst par 1. punktu;
- b) pievieno šādu 2. punktu:

“2. Ja dalībvalsts paziņo Komisijai un pārējām dalībvalstīm robežkontroles atjaunošanu saskaņā ar 27. panta 1. punktu, tā vienlaikus informē Eiropas Parlamentu un Padomi par:

- a) sīkāku informāciju par iekšējām robežām, pie kurām jāatjauno robežkontrole;
- b) ierosinātās atjaunošanas iemesliem;
- c) oficiālo robežšķērsošanas vietu nosaukumiem;
- d) plānotās atjaunošanas ieviešanas dienu un ilgumu;
- e) attiecīgos gadījumos — pasākumiem, kas jāveic pārējām dalībvalstīm.

3. Informācijas sniegšanai dalībvalstis var piemērot informācijas klasificēšanu saskaņā ar 27. panta 4. punktu.

Dalībvalstīm nav jāsniedz visa 2. punktā minētā informācija gadījumos, kad to pamato ar sabiedrības drošības apsvērumiem.

Informācijas klasificēšana neliedz Komisijai darīt informāciju pieejamu Eiropas Parlamentam. Informācijas un dokumentu, ko nosūta Eiropas Parlamentam saskaņā ar šo pantu, nosūtīšana un apstrāde atbilst noteikumiem par klasificētas informācijas pārsūtīšanu un apstrādi, kas piemērojami starp Eiropas Parlamentu un Komisiju.”;

(15) regulas 33. pantu aizstāj ar šādu:

“33. pants

Ziņojums par robežkontroles atjaunošanu pie iekšējām robežām

1. Četrās nedēļās pēc robežkontroles atcelšanas pie iekšējām robežām dalībvalstis, kuras veikušas robežkontroli pie iekšējām robežām, iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei un Komisijai ziņojumu par robežas atjaunošanu un attiecīgā gadījumā par iekšējās robežkontroles pagarināšanu.
2. Neskarot 1. punktu, gadījumos, kad robežkontrole tiek pagarināta, kā paredzēts 25.a panta 5. punktā, attiecīgā dalībvalsts sniedz ziņojumu, beidzoties 12 mēnešu

terminam, un pēc tam reizi 12 mēnešos, ja robežkontrole tiek saglabāta izņēmuma kārtā.

3. Ziņojumā īpaši izklāsta sākotnējo un turpmāko novērtējumu par robežkontroles nepieciešamību un 26. pantā minēto kritēriju ievērošanu, pārbažu darbību, praktisko sadarbību ar kaimiņos esošajām dalībvalstīm un no tā izrietošo ietekmi uz personu pārvietošanos, jo īpaši pārrobežu reģionos, robežkontroles atjaunošanas pie iekšējām robežām efektivitāti, tostarp *ex post* novērtējumu par robežkontroles atjaunošanas samērīgumu.
4. Komisija pieņem vienotu šāda ziņojuma formātu un dara to pieejamu tiešsaistē.
5. Komisija var sniegt atzinumu par minēto *ex post* novērtējumu par robežkontroles pagaidu atjaunošanu pie vienas vai vairākām iekšējām robežām vai to daļām.
6. Komisija vismaz reizi gadā Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedz ziņojumu par to, kā darbojas telpa bez iekšējo robežu kontroles (“ziņojums par stāvokli Šengenas zonā”). Ziņojumā iekļauj sarakstu ar visiem lēmumiem atjaunot robežkontroli pie iekšējām robežām, kuri pieņemti attiecīgā gada laikā. Tajā iekļauj arī informāciju par tendencēm Šengenas zonā attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgo neatļautu kustību, ņemot vērā pieejamo informāciju no attiecīgajām Savienības aģentūrām, datu analīzi no attiecīgajām informācijas sistēmām un novērtējumu par robežkontroles atjaunošanas nepieciešamību un proporcionalitāti minētajā ziņojumā aptvertajā laikposmā.”;

(16) regulas 39. panta 1. punktam pievieno šādu h) apakšpunktu:

“h) dalībvalstis paziņo Komisijai vietējos administratīvos apgabalus, kas tiek uzskatīti par pārrobežu reģioniem, un visas attiecīgās izmaiņas.”;

(17) iekļauj šādu 42.b pantu:

“42.b pants

Pārrobežu reģionu paziņošana

Vēlākais līdz [divi mēneši pēc šīs regulas stāšanās spēkā] dalībvalstis paziņo Komisijai tos savas teritorijas apgabalus, ko uzskata par pārrobežu reģioniem.

Dalībvalstis arī informē Komisiju par visām attiecīgajām izmaiņām.”;

(18) pievieno šādu XI pielikumu:

“XI PIELIKUMS

Būtiski ceļojumi

Būtiskas funkcijas vai vajadzības, kas minētas 2. panta 23. punktā, attiecas uz ceļošanu saistībā ar jebkuru no šīm funkcijām vai vajadzībām:

- i. veselības aprūpes speciālisti, pētnieki veselības jomā un veco ļaužu aprūpes speciālisti;
- ii. pārrobežu darba ņēmēji;
- iii. transporta nozares darbinieki;
- iv. diplomāti, starptautisko organizāciju darbinieki un starptautisko organizāciju uzaicinātie cilvēki, kuru fiziska klātbūtne ir nepieciešama minēto organizāciju

pilnvērtīgam darbam, militārais personāls un humānās palīdzības darbinieki, un civilās aizsardzības personāls, kas īsteno savas funkcijas;

- v. tranzīta pasažieri;
- vi. pasažieri, kas ceļo obligātu ģimenes iemeslu dēļ;
- vii. jūrnieki;
- viii. personas, kurām nepieciešama starptautiska aizsardzība vai palīdzība citu humānu iemeslu dēļ.”;

(19) pievieno jaunu XII pielikumu:

“XII PIELIKUMS

A DAĻA

Pie iekšējām robežām aizturēto personu pārvietošanas kārtība

1. Lēmumos norāda pamatojumu, kāpēc personai nav tiesību uzturēties. Tie stājas spēkā nekavējoties.
2. Lēmumu izdod, izmantojot B daļā doto standartveidlapu, ko aizpilda kompetentā valsts iestāde.

Aizpildīto standartveidlapu nodod attiecīgajam trešās valsts valstspiederīgajam, kas, parakstot veidlapu, apliecina, ka ir saņēmis šo lēmumu, un viņam izsniedz parakstītās veidlapas eksemplāru.

Ja trešās valsts valstspiederīgais atsakās parakstīt standartveidlapu, kompetentās iestāde to atzīmē veidlapas iedaļā “piezīmes”.

3. Valsts iestādes, kas izdod atteikuma lēmumu, reģistrē šādus datus:
 - a) ciktāl to ir iespējams noteikt, attiecīgā trešās valsts valstspiederīgā identitāte un valstspiederība;
 - b) atsauces uz personu apliecinošu dokumentu, ja tāds ir;
 - c) ja iespējams, visu tādu dokumentu vai datu kopijas, kas attiecas uz attiecīgā trešās valsts valstspiederīgā identitāti vai valstspiederību, kopā ar attiecīgajām valsts un Savienības datubāzēm;
 - d) atteikuma pamatojums;
 - e) atteikuma datums;
 - f) dalībvalstis, uz kurām trešās valsts valstspiederīgais tika nosūtīts atpakaļ.
4. Valsts iestādes, kas izdod atteikuma lēmumu, vāc šādus datus:
 - a) personu, kam atteikta ieceļošana, skaits;
 - b) personu, kam atteikta uzturēšanās, skaits;
 - c) atpakaļ nosūtīto personu skaits;
 - d) dalībvalsts(-is), uz kuru(-ām) personas nosūtītas atpakaļ;
 - e) ja šāda informācija ir pieejama, aizturēto trešo valstu valstspiederīgo valstspiederība;
 - f) ieceļošanas un uzturēšanās atteikuma iemesli;

- g) Regulas (ES) 2016/399 2. panta 1. punktā norādītās robežas veids, pie kuras trešo valstu valstspiederīgie tika nosūtīti atpakaļ.
5. Personām, kam atteikta ieceļošana vai tiesības uzturēties, ir tiesības iesniegt pārsūdzību. Pārsūdzības īsteno saskaņā ar attiecīgas valsts tiesību aktiem. Trešās valsts valstspiederīgajam izsniedz arī rakstisku norādi par kontaktpunktiem, kur var saņemt informāciju par pārstāvjiem, kas saskaņā ar attiecīgas valsts tiesību aktiem ir kompetenti pārstāvēt trešās valsts valstspiederīgo valodā, kuru viņš saprot vai kuru ir pamats uzskatīt par viņam saprotamu. Šādai pārsūdzības iesniegšanai nav apturoša efekta.
6. Iestādes, kas ir pilnvarotas saskaņā ar valsts tiesību aktiem, nodrošina, ka trešās valsts valstspiederīgais, uz kuru attiecas atteikuma lēmums, tiek nekavējoties un vēlākais 24 stundu laikā pārvietots uz kaimiņu dalībvalsts kompetentajām iestādēm. Iestādes, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir pilnvarotas kaimiņu dalībvalstī, šajā nolūkā sadarbojas ar dalībvalsts iestādēm.
7. Ja trešās valsts valstspiederīgo, uz kuru attiecas 1. punktā minētais lēmums, līdz robežai nogādājis pārvadātājs, vietējā atbildīgā iestāde var:
- likt pārvadātājam uzņemties atbildību par trešās valsts valstspiederīgo un nekavējoties nogādāt viņu uz dalībvalsti, no kuras viņš ir atvests;
 - līdz sūtīšanai tālāk veikt atbilstīgus pasākumus saskaņā ar attiecīgas valsts tiesību aktiem un ņemot vērā vietējos apstākļus, lai neļautu valstī nelikumīgi ieceļot to trešo valstu valstspiederīgajiem, kam atteikta ieceļošana.

B DAĻA

Standartveidlapa pie iekšējām robežām aizturēto personu pārvietošanai

	Valsts nosaukums
Valsts logotips (iestādes nosaukums)	

_____ (1)	
PĀRVIETOŠANAS PROCEDŪRA PIE IEKŠĒJĀS ROBEŽĀS	
(Datums) _____ (plkst.) _____ vietā (norāda tuvumā esošās iekšējās robežas veidu vai citu būtisku informāciju, kas saistīta ar kopīgas patruļas veikto aizturēšanu) _____	
Pie manis, šo dokumentu parakstījušā pilnvarotā darbinieka _____, ir ieradies(-usies):	
Personas dati (ja ir pieejami)	
Uzvārds _____ Vārds _____	
Dzimšanas datums _____ Dzimšanas vieta _____	
Dzimums _____	
Valstspiederība _____ Pastāvīgi dzīvo _____	
Personu apliecināšana dokumenta veids _____ numurs _____	

Izdots _____ izdošanas datums _____
Vīzas numurs, ja tāda ir _____ kategorija _____ izdevējiestāde _____
Derīga no _____ līdz _____
Uz _____ dienu periodu: _____
Kas ieradies(-usies) no _____ ar _____ (norādot izmantoto transportlīdzekli, piem., reisa numuru), ar šo viņš(viņa) ir informēts(-a), ka viņam (viņai) nav tiesību uzturēties šajā valstī, un viņš/viņa tiks pārvietots(-a) uz _____ saskaņā ar (norādot atsaucis uz spēkā esošiem attiecīgās valsts tiesību aktiem) šādu iemeslu dēļ:
☐ (A) nav derīga(-u) ceļošanas dokumenta(-u)
☐ (B) ir neīsts/fiktīvs/viltots ceļošanas dokuments
☐ (C) nav derīgas vīzas vai uzturēšanās atļaujas
☐ (D) ir neīsta/fiktīva/viltota vīza vai uzturēšanās atļauja
☐ (E) nav dokumentu, kas apliecina uzturēšanās mērķi un apstākļus
Nav iesniegti šādi dokumenti: _____
☐ (F) viņš(viņa) iepriekšējo 180 dienu laikā jau 90 dienas ir uzturējies(-usies) Eiropas Savienības dalībvalstu teritorijā
☐ (G) trūkst pietiekamu iztikas līdzekļu, ņemot vērā uzturēšanās laiku un veidu, vai nav līdzekļu, lai atgrieztos izcelsmes vai tranzīta valstī
☐ (H) par šo personu ir izdots brīdinājums, lai atteiktu ieceļošanu:
☐ SIS
☐ valsts reģistrā
☐ (I) ir uzskatāms par draudu vienas vai vairāku Eiropas Savienības dalībvalstu sabiedriskajai kārtībai, iekšējai drošībai, sabiedrības veselībai vai starptautiskajām attiecībām (katrai valstij jānorāda atsaucis uz valsts tiesību aktiem par šādu pārvietošanu)
Piezīmes
☐ Attiecīgā persona atteicās parakstīt veidlapu.
<u>Attiecīgās personas paraksts</u>
<u>Atbildīgā darbinieka paraksts</u>
Attiecīgā persona var pārsūdzēt lēmumu par to, ka viņam/viņai nav tiesību uzturēties, valsts tiesību aktos paredzētajā kārtībā. Attiecīgā persona saņem šā dokumenta eksemplāru (katrai valstij jānorāda atsaucis uz tās tiesību aktiem un procedūru, kas attiecas uz pārsūdzēšanas tiesībām).

2. pants

Grozījums Direktīvā 2008/115/EK

1. Direktīvas 2008/115/EK 6. panta 3. punktu aizstāj ar šādu:

“3. Dalībvalstis var atturēties pieņemt atgriešanas lēmumu par trešās valsts valstspiederīgo, kurš nelikumīgi uzturas tās teritorijā, ja attiecīgo trešās valsts valstspiederīgo uzņem atpakaļ cita dalībvalsts saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/399* 23.a pantā paredzēto procedūru vai saskaņā ar divpusējiem nolīgumiem vai mehānismiem.

Dalībvalsts, kas ir uzņēmusi atpakaļ attiecīgo trešās valsts valstspiederīgo saskaņā ar pirmo daļu, pieņem atgriešanas lēmumu atbilstīgi 1. punktam. Šādos gadījumos nepiemēro pirmajā daļā paredzēto atkāpi.

Dalībvalstis nekavējoties paziņo Komisijai par visiem spēkā esošajiem, grozītajiem vai jauniem divpusējiem nolīgumiem vai vienošanos dokumentiem.”

* Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/399 (2016. gada 9. marts) par Savienības Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (Šengenas Robežu kodekss) (OV L 77, 23.3.2016., 1. lpp.).

3. pants

Direktīvas 2008/115/EK grozījuma transponēšana

2. Dalībvalstis vēlākais līdz [*seši mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās*] pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu 2. panta prasības. Dalībvalstis tūlīt dara zināmus Komisijai minēto noteikumu tekstus.

Tās piemēro minētos normatīvos un administratīvos aktus no [*seši mēneši pēc stāšanās spēkā*].

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šīs regulas 2. pantu vai šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce.

4. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Tomēr 1. panta 6. punktu piemēro no [datums, kurā dalībvalstīs piemēro 2. pantā paredzētos grozījumus].

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama dalībvalstīs saskaņā ar Līgumiem.

Strasbūrā,

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētāja*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*